

DIRVA

Nr. 63

Gegužė-May 29, 1963

Cleveland, Ohio

Po NATO konferencijos Ottawoje

PRAKTISKAI VISKAS LIKO TOJE PAČIOJE VIETOJE, TAČIAU VILTYS ATEIČIAI PADIDĖJO. — TAM IŠSIAISKINTI IMKIME DVI PRIELAIIDAS: KAS ATŠITIKTŲ KARUI PRASIDĖJUS PRIEŠ OTTAWOS KONFERENCIJĄ IR PO JOS. — KENNEDY IR COUVE DE MURVILLE PASITARIMAS. — PASTABĖLĖ BOSTONO KELEIVIUI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Iš pirmo žvilgsnio komunikatas apie pereitą savaitgalį pasibaigusią NATO užsienio ir krašto apsaugos reikalų ministrų konferenciją atrodo gana įspūdingai. Vysdėto nutarta įsteigti bendrą NATO atominę jėgą! Tačiau, jei panagrinėsime, kas pasiekta praktiškai, matysime, kad kol kas toli nenuelsta, tačiau viltys ateičiai padidėjo.

Prileiskime, kad prieš tą konferenciją būtų kilęs karas. Sakytum, kad sovietai užpuolė Vakarų Vokietiją. Tuo atveju karo eiga galima būtų suskirstyti į tris etapus. Iš pradžių NATO daliniai priešinasi konvencionaliniams ginklams. Jei tai nepadėtų, amerikiečiai be abejo patys panaudotų mažo kalibro atominis užtaisus ir tokius duotų vokiečiams, kurie savo apginklavime jau šiandien turi prietaisus -- raketas ir lėktuvus -- tiems užtaisams nusikraidingi į netolimus taikinius. Jei taip prasidėjusio karo nebū-

tų galima lokalizuoti ir JAV prezidentas jaustų pavojų savo kraštui, jis įsakytų strateginiai aviacijai ir raketų dalims apšaudyti ir sunaikinti pačią Sovietų Sąjungą, jei, žinoma, patys sovietai to dar nepradėtų su Amerika. (Tuo atveju karas tarp JAV ir Sovietų Sąjungos gali prasidėti ir nepradėjus karo žygių Europoje).

Po paskutinės NATO konferencijos NATO vyriausias kariuomenės vadas, kuriuo dabar yra amerikiečių generolas Lyman Lemnitzer, jau gali ne tik tikėtis amerikiečių ir britų atominio ginklų talkos, bet ir turi ją įkalkuliuoti į savo planus, nes Ottawoje nutarta, kad amerikiečiai jo žiniai paveda tris povandeninius laivus, apginkluotus Polaris atominėmis raketomis, o britai 180 bombonešių, apginkluotų britų gamybos atominėmis bombomis.

Žinoma, šiandien sunku įsivaizduoti tokį atvejį, kad totalinio karo atveju amerikiečiai ir britai nepanaudotų visų savo ginklų, tačiau už kiek laiko gali pasitaikyti tokia situacija, kad pvz, britai nutartų atsakyti bombarduoti S. Sąjungą, o amerikiečiai visus savo Polaris laivus būtų sukoncentravę Ramiajame Vandeninyje, kad pvz, užsachavus Raudonąją Kiniją. Ottawos konferencija tokius atsitikimus padaro nebegalimus, nes JAV negali atšaukti iš NATO jėgų tuos tris Polaris povandeninius laivus, o britai savo bombonešius, nors reikia pastebėti, kad jų karinė vertė kasdieną mažėja.

Reikia atsiminti, kad iki šiol padėtis buvo tokia, kad net didesnio lokalinio konflikto atveju amerikiečių mažo kalibro atominiai ginklai būtų buvę duoti tik vokiečiams, gi prancūzams nebuvo numatyta jų duoti, nes de Gaulle atsisakė amerikiečiams leisti laikyti atominis užtaisus Prancūzijos teritorijoje. Tas pats ir su kanadiečių aviacija Vokietijoje. Tie atsisakė laikyti tokius užtaisus Kanadoje, kad tuo neišprovokavus sovietų puolimo ant Kanados teritorijos. Naujas Kanados ministris pirmininkas L. Pearson sutiko priimti atominis užtaisus savo teritorijon, tuo pačiu juos gaus ir Kanados daliniai Europoje. Dabar sutarta, kad, konflikto atveju, amerikiečiai duos savo atominis užtaisus dviem prancūzų eskadrilėm, esančiom Vokietijoje.

Atominio apginklavimo planavimui koordinuoti NATO vyr. vadas paskirs specialų savo padėjėją. Tas postas atiteks olandui. Atrodo, kad atominis užtaisų panaudojimui NATO vadas ir toliau turės gauti JAV prezidento sutikimą, kas, žinoma, nesumažino Prancūzijos noro turėti savo atominis užtaisus, kuriuos panaudoti ji galėtų savo nuožiuma be NATO vado sutikimo. Kad prancūzų nepasektų vokiečiai su italais, nutarta iki sekančios konferencijos gruodžio mėn. -- paruošti planus mišriai atominei jėgai, kurią sudarytų keli ar keikilika laivų su mišriomis įgulomis. Ar pasiseks dėl to susitarti, parodys ateitis.

De Gaulle po konferencijos savo užsienio reikalų ministrį Couve de Murville pasiuntė į Washingtoną pas prezidentą Kennedį, kad jį užtikrinus, jog Prancūzija jau yra nepriklausoma atominė galybė ir sutinka glaudžiai bendradarbiauti su JAV, kaip lygus su lygiu, kas, žinoma, labai mažai atitinka prezidento norui pasiekti kokį susitarimą dėl atominio apsiginklavimo su sovietais iki JAV, Sovietų Sąjungai ir D. Britanijai dar turi atominis ginklų monopoliją. Atominis ginklus įsigijus ir Prancūzijai ir Raudon-

(Nukelta į 2 psl.)

Prieš penkeris metus netekome žymaus Amerikos lietuvio adv. Antano Olio, kuris priklausydamas tautinei srovei, kartu buvo didelis tolerantas, kultūringas politikas ir aukšto išsilavinimo žmogus, su savo darbais pasireiškęs plačiai už srovės ribų. Adv. Antanas Olis buvo pirmuoju Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininku ir ilgamečiu tautininkų atstovu Amerikos Lietuvių Taryboje. Jo atminties pagerbimui, birželio 15 d. šeštadienį 7 val. vak. Jaunimo Centre Chicagoje ruošama akademija, į kurią iš Washingtono atvyksta Lietuvos atstovai J. Kajeckas, Pagrindiniu kalbėtoju bus poetas Stasys Santvaras iš Bostono. Meninėje programoje dalyvaus buv. Metropolitan operos solistė Ona Kaskas, solistas Jonas Vaznelis ir Dainavos ansamblis. Solistams akomponuos muzikas Aleksandras Kučinas. Įėjimas visiems laisvas. Akademiją ruošia komitetas, sudarytas iš lietuvių organizacijų, kuriam vadovauja Juozas J. Bachunas. Nuotraukoje iš kairės: velionis adv. Antanas Olis vieno suvažiavimo metu Tabor Farmoje su buv. ALT S-gos pirmininku dr. J. Colney (irgi miręs) ir buv. Vilties Draugijos pirmininku J.J. Bachunu.

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS CHICAGOJE

Lietuvių Fondas, užsimojęs tapti milijoniniu fondu, gegužės 18 d. Jaunimo Centre, Chicagoje turėjo pirmąjį narių suvažiavimą. Popietinis posėdis, kuriame dalyvavo per pusantro šimto narių, turinčių 525 balsus, atidarytas dr. A. Razmos, Fondo iniciatoriaus. Pabrėžta Rochesterio Lietuvių kolonijos talka, kuri pralenkia visas kitas lietuvių koloni-

dr. B. Balukas -- 489, dr. F. Kaunas -- 486, dr. P. Kisieličius -- 480 ir dr. B. Poškus -- 476. Jie išrinkti tarybon trims metams. Dviems metams išrinkti T. Blinstrubas -- 470, Z. Dailida -- 438, A. Reklaitis -- 414, dr. V. Tauras -- 381 ir dr. V. Šimaitis -- 376. Vieniems metams: J. Švedas -- 375, kun. B. Sugintas -- 328, dr. K. Ambrozaitis --

toliau, Fondo nariu tampa kiekvienas paaukojęs bent \$100,00 į LF., o ne \$1,000,00 kaip daugelio ligi šiol buvo įsitikinta. Taigi durys atviros į fondo narius ir netaip jau piniginiams patriotams. Gražu buvo stebėti, kai suvažiavimo metu kun. P. Patlaba įnešė \$100,00 Cicero Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos vardui, o J. Matulionis -- Chicago Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos \$100,00, tuo padarydamas mokyklą LF nariais. Vakarė Jaunimo Centro salėje įvyko suvažiavimo pobūvis. Kalbėjo gen. konsulas dr. P. Daužvardis. Meninę programą išpildė solistė Janina Šalnenė, kuriai akompanavo Genovaitė Aleksūnaitė ir Cicero Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos auklėtinė Virginija Bobinaitė, padėklavusi kelis eilėraščius.

Visas suvažiavimas ir pobūvis praėjo pakilioje patriotinėje nuotaikoje ir nors ligi šiol LF tėra surinkęs 73,000 dol. iš 238 narių, bet tai tik pradžia, kuri, reikia tikėtis, leis pasiekti užsibrėžtą tikslą.

V.A. Račkauskas

Lietuvių Fondo suvažiavimo ir pobūvio rengėjai ir menininkai. V.A. Račkausko nuotrauka

jas ir toli pakėka lietuviškąją Chicagoją.

Suvažiavimo prezidiumą sudarė kun. Valiukevičius, Dragunevičius, Sabalis, dr. Kaunas, dr. Baliukas, o sekretoriatą Jurkus ir Mečkauskas. Pagal įstatus buvo renkama taryba iš penkiolikos asmenų. Penki -- trims metams, 5 -- dviems metams ir 5 vieniems metams, taip kad kasmet dabar reikės pririnkti tik penkis tarybos narius, o kiti liks seniau rinkti. Dr. A. Razma gavo 521 balsą,

307, J. Bagdonavičius -- 297 ir inž. V. Naudžius -- 283.

Revizijos komisijon išrinkti: S. Barzdukas 318 balsais, J. Grauzinis 296 ir T. Mečkauskas 252. Taryba kasmet renka valdybą fondo administravimui. Dabartinė valdybai pirmininkauja Teodoras Blinstrubas ir ją sudaro vicepirmininkas, sekretorius ir išdininkas. Jei fondo taryba nekelia valdybos perrinkimo klausimo metams praėjus, tai ta pati valdyba automatiškai lieka veikti

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

• KIEK TOLI BEBŪTŲ IKI RINKIMŲ, respublikonai turi paruošę eilę jautrių klausimų dabartinę administracijai, ypatingai Kubos klausimu, kurie, kaip bumerango grįžta į priešrinkiminės kampanijos obalsius, keltus paties prezidento Kennedžio. Spaudos konferencijose keliami klausimai Kubos reikalų prezidento vadinami "politiniais", o atsakymai į juos stokoja preciziškumo. Tačiau žinovai tvirtina, kad Kuba yra ir lieka dalis aukos "taikos ir ramybės labui".

• JAV IR SOVIETŲ S-GA PASIRAŠĖ TRIMS METAMS SUTARTI, kuria bus keičiamasi informacija ir mokslinė patirtimi atominės energijos naudojimui taikiems reikalams. Medicinos, pramonės, energijos sritys galės naudotis abiejų šalių laimėjimais ir informacija.

• RUSAI STATOSI SAU TRIS NAUJUS KAREIVINIŲ RAJONUS KUBOJE. Pagrindinės jų bazės plečiamos ir modernizuojamos, pritaikant ilgesniams ir pastovesniam naudojimui.

• RYŠIUM SU PABLOGĖJUSIA POPIEŽIUS JONO SVEIKATA, kuri Vatikano sluoksniuose laikoma verta rimto susirūpinimo, atšauktas numatytasis prezidento Kennedžio vizitas į Vatikaną jo kelionės po Europą metu.

Šiandien ir rytoj

FIDEL CASTRO, kuris dar taip neseniai buvo Amerikos lepinamas, dabar Maskvos paikinamas ir dėl to satelitai pikta žvalgosi į Kubą, nes jos sąskaiton priversti veržti savo biudžetus.

Išgelbėjimui prestižo, Maskva yra pažadėjusi Castrui tokią ekonominę pagalbą, kokios nėra gavusi jokia komunistinė valstybė. Nuo 1961 iki 1962m. prekybos balansas tarp Maskvos ir Havanos buvo 536 milijonai dolerių. Dabar jis padidintas iki 750 milijonų ir per dvejus metus Kubai dar pažadėta papildomų 450 milijonų dolerių kreditų. Už šią sumą, kol Maskva nepakeitė nuomonės, Castro skuba nusipirkti fabrikų įrengimus, laivus ir helikopterius Lenkijoje, telegrafinius įrengimus, cheminius produktus ir vaistus Vengrijoje, transformatorius ir maisto apdirbimo mašinas Bulgarijoje, traktorius ir naftos pramonės mašinas Rumunijoje, tekstilės fabrikams mašinas ir optinius instrumentus Rytų Vokietijoje.

Tačiau šio susitarimo sunkiausia našta turi pakelti Čekoslovakija, kuri už 100 milijonų dolerių Kubai turi duoti sunkvežimius, autobusus, traktorių, Dieselio motorų, plieno ir įvairių fabrikams mašinų, neskaitant dar už 100 milijonų dolerių tankų, patrankų ir kulkosvaidių...

*

MASKVA tai vadina sovietinio bloko solidarumu, tuo tarpu ekonomijos planavimo atsakomingi pareigūnai griebiasi už galvos.

Kubą praeyti išpaikinta vakariečių, iš sovietų reikalauja vis daugiau ir daugiau prekių kokybei statydama aukštus reikalavimus. Po prekių iškrovimo Havanoje dažnai jos dėl blogos kokybės, atmetamos. Kadangi jų atsiėmimas per brangiai atsieina, tai po kiek laiko Castro administracija konfiskuoja. Taip jau atsitiko su automobiliais, šaldytuvais, telegrafiniais įrengimais, kurie dėl klimatinis sąlygų neveikė gerai. Sovietiniam blokui dėl to jau susidarė 75 milijonai dolerių nuostolis.

Kubiečiai su skolos mokėjimu neskuba. Iki šiam laikui Kuba atsilyginimui siūlė tik cukrų, kurio Rytuose netrūksta. Tuo tarpu patys sovietai ir jų satelitai labai reikalingi tų prekių, kurias siūnčia Kubai. Sovietijoje vis tebėra didelis trūkumas traktorių, bet Rumunija priversta juos siųsti Kubon...

Maskva galvoja, kad prekybinis nuostolis pasidengs politiniu laimėjimu. Castro žino, kad sovietai nerdamiesi iš kailio stengsis Kuboje sukurti ekonominį gerbūvį, kuris būtų kabluku Pietų Amerikos valstybėms, tad jis stato Maskvai vis didesnius reikalavimus, o ji įsakinėja satelitams patenkinti jo norus, net jei ir jų pačių ekonomija kenčia.

Komunistams politinis prestižas yra pirmoj vietoj ir tuo pačiu jie stengiasi nuo pasaulio akių nuslėpti savo ekonominius sunkumus.

*

CASTRO, vizito metu viename kolchoze netoli Maskvos klausinėja pirmininko:

- Kiek turite vištų?
- Apie tūkstantį, -- sako kolchozo pirmininkas.
- O kiek avių?
- Porą šimtų.
- Kiek karvių?
- Penkiasdešimt.
- Ir jaučių?
- Tik vieną.

Castro padėkojo ir atsisilino. Pirmininkas nusišluostė nuo kaktos prakaitą atsidusdamas:

-- Laimei, kad jis nepaklausė, kiek mūsų kolchoze yra komunistų!... (vg)

-- Išbandysim kuris greitesnis!...

PROFESORIAUS V. SEZEMANO ATMINIMUI

J. JAKŠTAS

Mūsų spaudoje prieš kelias savaites prabėgo trumpa žinutė apie Vytautą D. ir vėliau Vilniaus u-t-o profesoriaus V. Sezemaną miršį. Trumpai sužymėtos kai kurios jo gyvenimo datos, paminėta jo tremtis į Sibirą antruoju bolševikmečiu, kai kieno pabrėžtas jo suartėjimas su Lietuva ir reabilitacija okupuotoje Lietuvoje.

Su prof. Sezemanu teko susitikti nuo pat jo atvykimo į Kauną u-tą 1923 rudenį, kai jis pradėjo dėstyti humanitariniame fakultete filosofijos kursą. Nors ir nebuvo filosofijos studentas, o tik jos mėgėjas, tačiau su jais laukiau jo paskaitas. Patraukė mane jo ramus, sistemingas ir gilūs minčių persiuntimas dėstydamas. Ypač gražiai jis vaidavo įvairias filosofines sistemas ir jų autorius. Buvo jautus, jog tai esama savaimingo, gilaus ir su originaliomis mintimis galvotojo.

Sezemanas filosofijos sistema buvo solovjovinė ir vakarietiškos filosofijos derinys. Jam didelės įtakos turėjo Marburgo vad. neokantinė mokykla, kurios didieji atstovai buvo Natorpas ir Cohenas ir iš jaunesnės kartos — Nikolajus Hartmanas, Rygos vokiečiai, su kuriu Sezemanas buvo susidraugavęs.

Mūsų filosofas išaugo vakarietiškos ir Solovjovo filosofijos poveikyje. Jis įsijungė į rusų idealistinę filosofiją, kuriai priklausė didelis būrys filosofų, k.a. S. ir N. Trubeckoj, Lopatinas, Loskio, Frankas, Derdžajevs ir kiti. Ši filosofijos kryptis ir jos skleidėjai susilaukė skaudaus likimo įsigalėjus bolševikams. Mat, ji nesiderino su materialistine — marksistine ideologija ir todėl pasiryžta išrauti su šaknimis iš universitetų. Jos dėstytojai suimami, kalbinami ir ištremiami į vakarus (1922). Tremtinių būryje atsidūrė Sezemanas ir dar lietuviams gerai pažįstamas prof. L. Karsavinas. Sezemanas su keliais ištremtaisiais įsikūrė Berlyne, kur dėstė tremtinių įsteigtoje rusų filosofijos institute. Tuo metu Berlyne studijavo kai kurie lietuviai laukėti instituta ir jamė galėjo susitikti su prof. Sezemanu. Gal tuo metu užsimengusių santykių dėka Sezemanas galėjo persikelti į Kauną profesoriauti.

Laisvoje Lietuvoje profesorius galėjo skelsti solovjovinę — neo-

kantinę filosofiją šodžiauditorijoje ir raštais spaudoje. Ypač artimas jam buvo šioje sistemoje N. Loskio intuityvizmas. Pagal šio filosofo logikos veiklą jis, pav., skaitė logikos kursą studentams ir paskui paskelbė stambia leidiniu. Tai vienintelis lietuviškas išsamus logikos vadovas. (Jei nepasityti nepriklausomybės pradžioje prel. Dambrausko — Jakšto pagal kardinolą Mercier sudaryto trumpo logikos vadovėlio).

Nuo 1927 pabaigos Sezemanui taikiniškai atėjo prof. L. Karsavinas — istorikas. Jis pakrikštijo tą rušiką ir kartu savą filosofiją visavienovės vardu ir ją

skleidė istorijos ir filosofijos veikaluose. Pagal ją daktarmtyje parašė stambios istorijos filosofijos veiklą. O Lietuvoje išleido gily ir neįveikiamą suprantamą studiją apie asmenybę (O ličnosti). Ji suportė ne vieną mūsų humanitarinio fakulteto narį, bandžiusį ją skaityti ir nepajėgusį suprasti. Tik Sezemanas ją suprato ir parašė recenziją. O ji jam buvo suprantama todėl, kad parašyta pagal tą visavienovės filosofiją, atseit, jam gimininga sistema.

Abiejų mokslininkų — skelbta filosofija ir jie patys susilaukė panašaus likimo. Antros bolševikų okupacijos metu tiek vienas, tiek kitas ištremiami. Karsavinas — į atšiaurią Vorkutą, kur ir miršta porą metų karmojuamas. Seze-

manas turėjo keliauti į Sibirą ir, matyt, sulaukęs "atodėkdo" po Stalino mirties, galėjo grįžti į Vilnių. Jis, rodos, (bolševikų terminologija kalbant) buvo įteisintas. Jam buvo leista dirbti, kad ir ribotas, mokslo darbas, kaip rodo jo 1959 išleistas Aristotelio veikalo Apie sielą vertimas su plačiu įvadu ir komentarais. Jo mirtis taip pat oficialiai paskelbta ir kūnas leistas pašarvoti universiteto aikštelėje.

Prof. V. Sezemanas sutapo su Lietuva, kaip jau spaudoje pažymėta, pirmiausiai būdamas pirmūnu Solovjovo ir neokantinės filosofijos mūsų krašte. O ši filosofija yra vakarietiškos ir rytietiškos galvosenos sintezė. Tuo būdu jis atstovavo abiem pasauliui ir kėlė Lietuvos istorinį likimą tarp Rytų ir Vakarų. Jei ši filosofija šiandien Rytuose ir Lietuvoje yra nusišalusi, tai ji lieka gyva Vakaruose. Čia ji skelbiama jos didelio korifėjo N. Loskio, kurio veikalas "The World as an organic whole" (1928) gerai žinomas ir šio krašto skaitytojams. Gal šiame kintančiame pasaulyje, kur atsiveria vis platesni vienybės aspektai tiek žmonių bendruomenė, tiek gamtoje, kada nors ir visavienovės filosofija praeis. Tada josios kronikoje ir Lietuvos vardas su jos garbingu profesoriumi Sezemanu nebus aplenktas tydomis.

Po NATO konferencijos

(Atkelta iš I psl.)

najai Kinijai, situacija gali smarkiai pasikeisti.

P.S. Vienas skaitytojas man atsiuntė Bostono Keleivio gegužės 8 d. Nr. iškarpa, kuriame klasikinio lietuvių socialistų stiliumi teigiama: "... toks Vyt. Meškauskas pats gal nesuvokdamas kartoja piepalus ir bando ir savo srutų užpilti ant F.D. Roosevelto atminties".

Tai už tai, kad Dirvos 48 Nr. paminėjau, kaip FDR įmanevavo JAV į II D. karą. Keleivio "apšvalgos" autorius mano, kad tai tik respublikos prasimanymas, kurie FDR nekentė... dėl jo socialinių reformų. Atrodo, kad tas "socialinis" nusiteikęs autorius iki šiol dar nežino fakto, jog JAV jau 1939 m. turėjo japonų kodo raklą ir, pvz., apie karo paskelbimą sužinojo tuo pačiu laiku, kaip

RIMVYDAS UTENIS

RIMVYDO UTENIO LAIMEJIMAS

ir Japonijos ambasadorius, kuris tą karą turėjo paskelbti. Nepaisant to, kad FDR labai gerai žinojo apie japonų kėslus, jis vis tiek neįspėjo savo laivyno Pearl Harbore, kur japonai vienu smūgiu nuskandino 5 kovos laivus (battleships) ir dar 3 apgadino. (Žuvo 2,330 JAV jūrininkų ir 1,450 buvo sužeisti).

Kai jau po karo ir FRD mirus tas reikalas buvo aiškinamas kongreso komisijose, tada paaiškėjo, kad įspėjimas buvo pasijustas, tačiau ne tiesioginiai, bet komerciniai telegrafai ir pasielė Havajus jau... po užpuolimo. Taip būvę padaryta tam, kad japonai nepajustų, kad JAV turi jų kodą ir... ko gero savo puolimo metu. Nes Rooseveltui atrodo, kad JAV, būdama formaliai karo stovyje su Ašies valstybėmis, lėgų daugiau padėti D. Britanijai, o vėliau padidinti visam pasauliui savo valią, negu laikydamosi neutralumo. Jis norėjo totalinės pergalės prieš fašistus ir... rezultate beveik viską, ką jie norėjo užkariauti praktiškai šiandien turi komunistai. Dabar mintis apie "totalinę" pergalę yra mirusi tiek demokratų, tiek ir respublikonų daugumos tarpe ir tai, žinoma, nieko bendro neturi su jų pažitromi į vidaus reikalų tvarkymą, lygiai kaip FDR reformos nieko bendro neturėjo su jo užsienio politika, kuri, šiandien atrodo, prieštaravo pačių JAV interesams. Beje, šiuo atsitikimu aš norėjau duoti ne FDR charakteristiką, o tik priminti, kad nepaisant visų konstitucinių varžtų, JAV prezidentas rankose susikaupė mitžiniškas jėgas, galintis nuimti ne tik JAV, bet ir viso pasaulio likimą. Ir tai buvau padaręs, atsiliepdamas į Naujienų teigimą, kad prezidentas negali varyti išlaisvinimo politikos, nes

Vis dažniau ir dažniau JAV lietuviai prasimuša pramonės, prekybos ir kt. srityse į atsakomingas vietas. Rimvydas Utenis aviacijos srityje pasiekė aukštą vietą. Jis pradėjo dirbti Eastern Airlines bendrovėje kaip pilotas, skraidė tarp Washingtono, D. C. ir New Yorko. Rimvydas yra netik pilotas, bet ir visų rūšių lėktuvų mechanikas ir inžinierius. Netrukus bendrovė, kurioje jis dirba, Rimvydą išleis į inžinierių mokyklą, kurioje pilotai ruošiami skraidymo inžinieriais.

1949 m. Rimvydas Utenis kartu su tėveliu atvyko į JAV. Čia baigė gimnaziją, atliko karinę prievolę, vėliau baigė Los Angeles lėktuvų gamybos institutą ir Bostono skraidymo mokyklą. Paskutiniu metu Rimvydas Bostone turėjo savo skraidymo mokyklą, kurioje buvo apie 30 studentų. Tai gal bus pirmas lietuvis iš naujų ateivių, kuris aviacijos srityje padarė didelę pažangą. Sėkmės Rimvydai, tavo tėvynei tokių vyrų labai bus reikalinga. pm

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

toji reiškianti karą, kam niekados nepritarėsi kongresas! FDR įrodė, kad kongresui nenorint paskelbti karo, karo paskelbimą galima perleisti... priešui.

Lietuvių Agronomų Sąjunga Chicagoje į Lietuvį Fondą įnešė 1,000 dolerių ir tapo nariu. Nuotraukoje iš kairės: agr. Adolfas Rušys, L.F. valdybos pirm. Teodoras Blinstrubas, L.F. išd. dr. Vladas Šimaitis, agr. Juozas Šadūnas ir agr. Alfonsas Indrėla. A. Gulbinskio nuotrauka.

ECHO VALLEY

Lietuviai savininkai
ELENA ir JULIUS GARMAI
Visus malonius kviečia atvykti
į anksto krepšius:

ECHO VALLEY
ECHO LAKE, PA.
Tel. (Area 717) 424-1926.

Nuolaidos: organizacijoms, «stovykloms», «suvaižiavimams».

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

ATIDARYTA ISTISUS METUS.

DŽIAUGSMAS — POILSIS IR RAMYBĖ POCONO KALNUOSE

Kur vakar dienos malonumai — tampa rytdienos maloniais prisiminimais...

Puikūs ir patogūs kambariai su televizija, radijo ir voniomis, arba atskiri nameliai.

Modernus baras, didelis naujovės baseinas ir ežerėlis, 20 akry miško, visokiausias sportas vasarą ir žiemą, šokolai ir geras lietuviškas maistas.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

PARAMA-

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! ... KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMLICH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA ★★ ★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.
Redaguoja:
Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.
Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Velionis ANTANAS A. OLIS

PASIGENDAME ANTANO A. OLIO

Kai sutinki tikrai didį žmogų, jis atrodo toks paprastas ir kuklus, kad įgauni pasitikėjimą savo paties sugebėjimais.

Kitaip, negu mums įprasta, pasielgė Juozas J. Bachunas, dar 1953 metais parašydamas ir išleisdamas gražų leidinį apie Antano A. Olis gyvenimą, jo darbus ir nuopelnus. Mes gi esame linkę ir įprastę žodinius ir kitokius paminklus statyti žmogui mus apleidus, gėlėms jau senai nuvytus ant jo kapo.

Atrodo neįtikėtina, kad jau 5 metai prabėgo, kai netekome žymiausio Amerikos lietuvių.

Žymiausio ne vien užimamąją vietą administracijoje ir krašto politikoje, bet žymiausio savo pasiaukojimu, darbais ir nuopelnais lietuvių tautai.

Antanas A. Olis lietuviškųjų darbų bare priklausė tautinei srovei. Jis buvo tautinės srovės organizacijų vadovas, įkvėpėjas ir pagrindinis šūlas. Tačiau jo veikloje vien srovės neužteko. Tolerantas, kultūringas politikas ir aukšto išsilavinimo žmogus išsiveržia iš srovės ribų darbais, kurie turi visuotinės reikšmės, kaip visuotinės reikšmės turi ir srovės tikslai.

Ir tautinės srovės uždavinius Antanas A. Olis suprato taip, kaip juos supranta kiekvienas susipratęs, sąmoningas ir veiklus patriotas. Stiprus, vieningas ir atsparus visokiems vėjams ištikimų vieningų sambūris yra išeitis taškai, kuriuos remiantis gali būti siekiami tikslai, o jais remiantis galima ryžtis dideliems darbams.

Antano A. Olis organizacinis genijus, jo sugebėjimas ne atbaidyti, o patraukti bendraminčius dideliems, kartais neįmanomais atlikti atrodantiems darbams, ne tik stebino, bet kartu pynė jam pagarbos vainiką naujųjų ateivių tarpe.

Antano A. Olis iniciatyva suruoštieji saskrydžiai Washingtone, didingi Margučio ir kiti koncertai Chicagoje, jo rinkiminiai laimėjimai, atsieikimai administracijose, įgytas pasitikėjimas respublikonų partijoje, visa tai nebuvo vien tik jo asmeniškų būdo bruožų nuopelnai. Asmeniškai jo bruožai, paviršutiniškai tik jį pažinus, daug kam galėjo atrodyti per daug humiliški ir švelniški, kad tikrai laimėti tai, ką atrodė, galėtų atsiekti tik užkietėjęs, partinės politikos raumenimis apaugęs politinis egoistas.

O pasirodo, kad gyvenime galima daug laimėti ir Antano A. Olis įkūnyto aukščiausio laipsnio humanišku, kultūringumu, tolerancija ir giliu patriotizmu, tais bruožais aplink savo suspietus gražų būrį draugų ir bendraminčių.

Antano A. Olis būdo bruožus gal geriausia vaizduoja vienas paprastas kasdieniškas įvykis, pastebėtas ir atpasakotas minėtoje Juozo J. Bachuno knygoje:

-- Kartą, dar būdamas jaunas, Olis važiovo automobiliu truputį per greitai. Jį sustabdė policija. Policininkas jį barė, sako pamokslą, bet Olis tyli ir šalta, bet simpatinga veido išraiška žiūri į pareigūną. Policininkas atvėso, žvilgtelėjo į Olis nekaltą veido išraišką ir liepė važiuoti, pridurdamas -- "tik neskubėk". Pabaudos mokėti nereikėjo."

Išvardinti Antano A. Olis nuveiktus darbus, niekada nebus vėlu. Tai nėra vieno kito minėjimo ar prisiminimo akimirka. Jo darbai ir nuopelnai turi mums istorinę reikšmę, jo gyvenimo ir pasiaukojimo pavyzdžiai privalo būti kiekvieno veiklaus lietuvių patrioto kėlodžiū.

Nesuminėjome čia chronologiškai Antano A. Olis didžiųjų darbų ir nuopelnų. Jie yra suminėti ne vienoje knygoje, ne viename leidinyje. Svarbiausia, jie neišdildomai įkalti visų lietuvių patriotų širdyse, kaip neužmirštamas paminklas, gyvyjį kelrodis ateities darbams ir Antano A. Olis brangiai atminčiai. (j.č.)

M. Sauliaus muzikinė veikla

Violončelisto Mykolo Sauliaus muzikinė veikla yra įvairi ir įdomi. Jis dalyvauja solistu netik amerikiečių koncertuose, bet ir kviečiamas Denverio latvių kolonijos koncertams.

Denverio latvių kolonija, pasikvietusi iš kitur savo solistų, būvo suruošusi ir viešą bažnytinę muz. koncertą. Tame koncerte M. Saulius su pianiste - vargonininke L. Grauds grojo Hande-

POEZIJOS IR MUZIKOS VAKARAS NEW HAVENE

STASYS SANTVARAS

- Ne sykį teko važiuoti pro šį paatlantės miestą, tokio didumo kaip mūsų Kaunas, kuris krito akysna žalamo gausumu ir dailiu išdėstymu prie vandenų ir aukštų kalnų. Žinojau, jog tai yra universiteto buveinė, bet niekad neteko jame sustoti ir pasižmonėti.

Lyg nujausdami mano smalsumą, mieli draugai pakvietė mane su žmona gegužės 18 d. atvykti į New Haveną ir paskaityti savo pasakytą, kad buvom apdovanoti itin malonių savaitgaliu. Ir pats New Havenas, kai įžengi jo žaliuojančiosna ir švariosna gatvėsna, daro daug didesnį įspūdį, negu žiūrint į jį pro vagono langą. Ypačiai Yale Universitetas, turintis 120 atskirų pastatų, yra architektūrinė grožybė. Žinoma tam, kas mėgsta gotiką. Daugumas Yale pastatų, sutelktymiesčio centre, turinčių puikiai sutvarkytus kiemus ir sodus -- yra išieškota, su dideliu skoniu ir architektų kultūra išbaigta britų gotika.

Būtų nemaža kas pakalbėti apie tą architektūrinį ansamblių, o taip

pat ir Yale Universitetą, bet ne ta yra šio rašinio tema. Buvo pagunda tik pasakyti, kad lietuviai, kuriems tenka pro New Haveną važiuoti, tegu nors valandai kitai jame sustoja ir pasižvalgo. Tuo labiau, kad čia gyvena būrys šviesių ir malonių tautiečių -- dr. Vėbra su šeima, akt. Vyt. Valiukas su žmona, mūsų mielas bičiulis estų poetas A. Rannitas su žmona Gražina ir kt. Al. Rannitas šiuo metu yra Yale Universiteto baltų ir slavų rinkinių konservatorius, o S. Valiukienė dirba to universiteto bibliotekoje, tad yra kur apie tą mokslo centrą ir platesnių informacijų gauti. New Havenas turi ir lietuvių kat. parapiją, kurios klebonas dabar yra malonus ir simpatingas kun. K. Matutis.

New Haveno Moterų Klubo organizuoto poezijos ir muzikos vakaro dalyviai. Iš kairės: poetas Stasys Santvaras, pianistė Aldona Kepalaitė ir aktorius Vytautas Valiukas. Trūksta dainininkės Irenos Stankūnaitės.

Poezijos ir muzikos vakaras New Havene įvyko gegužės 18 d. vakare šv. Kazimiero parapijos salėje. Jį surengė naujai susiorganizavęs N.H. Lietuvių Moterų Klubas, kurio pirm. yra G. Vėbrienė. Vakaro programos sudarymu daugiausia rūpinosi Gražina Rannitienė. Kadangi tai buvo pirmasis klubo parengimas, tai jis buvo pradėtas kalbomis -- trumpą žodį tarė p. Vėbrienė, o New Yorko panašaus klubo vardu naujagimį pasveikinti atvyko V. Jonuškaitė - Leskaitienė (su ja ir būrelis new yorkiečių). Salėj matėsi dirigentas Vyt. Marijošius, Višniai, akt. Alg. Žemaitaitis, Ramanauskai, Pesiai, Gaižučiai, p. Medonienė ir kt. geri pažįstami. Vakaro programai rūpestingai ir dailiai vadovavo akt. Vyt. Valiukas, šiuo metu kaip inžinierius dirbąs Sikorskio įmonėse.

Programą atliko dvi dailios ir šaunios merginos -- pianistė Aldona Kepalaitė ir dainininkė Irena Stankūnaitė. Patekus tarp tokių patrauklių Dievo sutvėrimų, patrauklių ne tik savo moteriškais pavidalais, bet ir meniniais sugebėjimais, teko ir man gerokai pasitempti. Nors nuo senų laikų yra sakoma, kad Margis pats turi savo uodegą pakelti, taigi išėitų, kad šiuo atveju turėčiau kalbėti ir apie savo

"įnašą" vakaro programon, bet vis dėl to, aš nesu Margis, tad leiskit pro šio vakaro poezijos dalį tylom pramėklinti...

Aldona Kepalaitė fortepionu skambino M.K. Čiurlionio Tris preliudus, L. van Beethoveno Sonatą F minor, vadinamą appasionatą, koncertą baigė F. Chopino Balade F major ir trimtrumpesnėm Cl. Debussy pjesėm. Kviečiama būti, pianistė paskambino dar vieną Debussy kūrinį.

Irena Stankūnaitė dainavo St. Šimkaus Kaip raiba paukštutė, B. Dvariono Žvaigždutė, J. Stankūno Sodžiaus idiliją, V. Klovos Šelmis bernelis, Ch. Gounod ariją iš op. Rómeo ir Julija, L. Bernsteino I feel pretty ir G. Rossinio Rosinós ariją iš op. Sevilijos kirpėjas. Bisui -- V. Kuprevičiaus Lakštingalą.

Neseniai Drauge skaičiau išmintingos merginos pasisakymą,

reikšti, šiose sąlygose, galtik su mažom išimtim, į savo siekimus sudea geriausias savo jėgas, laiką ir pastangas. Bendras mūsų muzikinės kultūros lygis, kiekas į aprėpti besiklausydamas koncertų, yra žymiai geresnis už neryškų ir bespalvų vidurkį. Recenzentas ar kritikas turi būti sąžiningas, bet ir tos tikrosios padėties jis negali nematyti. Vadinasi, visi tie, kurie spaudojmūsų menininkams nesigaili palankaus žodžio, savo teigimams paremti turi akivaizdžią medžiagą, o drauge ir pagrįstą viltį, kad pažangos siekiam ir ją laimim.

Prasklaidęs šią dūmų dangą, visai ramiai galiu tarti, kad Aldonos Kepalaitės asmeny mes turim augančią, stiprėjančią, tobulėjančią, bet jau dabar pajėgią pianistę, kuri yra imponuojančiai stipri ir savo meno technikoje, ir atliekamų kūrinių supratime bei atlikimu. Buvo tikras džiaugsmas jos skambinimo klausyti.

Irena Stankūnaitė, kamerinio koloratūrinio soprano savininke, yra itin jautri ir subtili dainuojamoji muzikinė frazė, turi gerą ir tobulėjančią (ne pirmą kartą jos koncerto klausiau) dainavimo mokyklą, daug žaumo ir šilimos scenoj. Tokia ji buvo ir New Haveno poezijos ir muzikos vakare.

Pabaigai dera pridurti, kad New Haveno Liet. Moterų klubas, tokio, pobūdžio vakarą rengdamas nedidelį lietuvių saloj, parodė nemažą drąsos ir pasiryžimo. Tik pagalvokit, programos fortepijoninė muzika, daina ir poezija! Visi žinom, tokių vakarų kuris laikas jau neberengia net didžiosios liet. kolonijos. Aš pats jau net nežinau, kada buvau kviestas tokiame vakare dalyvauti, o buvo laikai, kai tekdavo nuo kvietimų atsisakyti, nes nebuvo galima jų visų aprėpti. New Haveno lietuvių moterų išdrįso ir, kiek turiu žinių, į medžiaginius nuostolius nepateko -- liks dar dolers kirtas ir Vasario 16 d. gimnazijai paremti.

Naujam liet. kultūros židineliui New Havene nuosirdūs sveikinimai ir linkėjimai: kaip gražus šis pavasaris, tegu būna tokie gražūs Jūsų darbai!

* LYGIAI KAIP SAVO LAIKU STATE DEPARTMENTUI 'nebuvo žinoma' apie raketų bazių atsiradimą Kuboje, dabar nieko nenorima žinoti apie povandeninių laivų bazes, apie kurias atvirai kalba Kubos pabėgėlių organizacijų vadovybės. Tai, esą, "nekalta žvejybos uostai"!

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS. KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO PRIVATAUS PLIAŽO, PUŠŲ PAVĖSYJE GRAZIOJE LIETUVISKOJE VASARVIETEJE

JANSONŲ VILOJE "AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 428-8425

- Graži vila ir erdvūs kambariai.
- Privatus 2 akry pušynas — parkas.
- Šiltos Golfštromo srovės atviros jūros pliažas vos 7 min. pešioms.
- Rami aplinkuma — daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Geras ir sveikas lietuviškas maistas ir malonus pataravimas.

ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 15 D. IKI RUGSĖJO 15 D.

Lietuviai savininkai Dr. Eduardas ir Marija Jansonai visus maloniai kviečia atvykti praleisti atostogas.

Iš anksto kreiptis:

E. JANSONAS, 15 Rosedale St., Boston 24, Mass. Tel. (Area 617) 288-5999.

Po birželio 15 d. — AUDRONĖ-JANSONAS — 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 428-8425

Muzikas Mykolas Saulius laisvą laiką mėgsta praleisti Colorado gamtoje.

LB Cicero apylinkės suruoštas pobūvis Tautinių Šokių šventės reikalams davė gražaus pelno, net 520 dol. Nuotraukoje apyl. ižd. inž. Kostas Dočkus įteikia šventės vadovui inž. Br. Nainiui čekį. Nuotraukoj prieky iš kairės: V. Zalatorius, J. Švedas, A. Zailskas, K. Dočkus, A. Valentinas, S. Vidmantas, I. Kazlauskas, B. Nainys, S. Ingaunis. Gilumoje stovi: D. Sabalis, dr. F. Kaunas, A. Markauskas, V. A. Račkausko nuotrauka

AR BLEZDINGĖLĖ VEDA Į AMŽINĄ PRAPULTĮ?...

It koks aukso trupinėlis, pateko man į rankas knyga vardu "Nekaltybė". Tai dar vysk. M. Valančiaus laikais parašyta Varnių seminarijos kunigų. Ai, daug aš iš jos visko pasimokinu. Tiesa, "Nekaltybė" yra išleista šio šimtmečio pradžioje, čia, Amerikoje, bet jau nebe tokia. Perrašinėtojai ir "zeceriai" visiškai sugadino "Nekaltybę".

Pažiūrėkime, ką šitoji senovės knyga rašo apie šokius. Tai labai svarbu belaukiant II Tautinių Šokių šventės Chicagoje, liepos 7 dieną.

"Vakaruškos arba jaunimai, kuriuos velnei taip labai praplaitino po mūsų sodžius ant prapulties amžinos nelaimingos jaunuošenės, galima vadinti surinkimu visų priežasčių, vedančių į nečystatą. Ten visi žabangai yra ant to išstatyti, kiek iš priežasčių tų vakaruškų šokalių eis į peklą, kiek per amžius krikos ir dantimis griežt už nesuskaitytas daugybes bjaurių griekų, kurių jaunuošenė dasileidžia vakaruškose, arba šokiuose, ant to atminus kruvinomis ašaromis reikia verkti, kiekvieno dievomylinčio krikščionio širdis turi krauju užplūsti..."

Toliau manoji "Nekaltybė" dar labiau graudena mane ir kiekvieną dorą žmogų:

"Tos pačios akys, kurios bažnyčioje veikia ant šventų paslapčių, tenajos (ant tų šokių) per begėdingus žvalgymus išleidžia žaibus paleistuvingos ugnies. Kojos, bažnyčioje palenktos ant maldos, ten dasileidžia ant švelnių ir suvedžiojančių trepsinėjimų bei šokinėjimų, kurių velniai yra draugininkais... Rankos, bažny-

ALB. VALENTINAS

čioje dievobaimingai pakeltos, dasileidžia ten visokių dasilytėjimų. O už tikrai! Visas dangus ir aniolai dideliai nusliūsta ir graudingai verkia, veizėdami į šokius su dasilytėjimais begėdingais... Tenai ant tų vakaruškų ir šokių tą taip pašvęstą ir taip didžio pašėnavojimo vertą kūną jaunuošenė krikščioniška griekais bjauriais subėdavoja. Žinokit, kad už šokius su dasily-

tėjimais kožnas peklėje bus nukoravotas mūkomis baisiomis, smala ir ugnimi smarkiausia... Ar-gi čia neišpuola sušukti draugė su šventu Jonu Aukšaburniu: "Delko-gi ugnis iš dangaus neužengia ant paleistuvingų miestų ir sodžių mūsų ir nepraryja ir nesudegina jų, kaip kitados Sodoma..."

Matote, šokėjams popieriai prasti... O toliau mano gerosios knygos išmintingi senobės raštininkai kreipiasi į pačius tėvus ir bendruomenininkus:

Liepos 7 d. Chicagoje ruošiamos Tautinių Šokių šventės vykdomasis komitetas. Sėdi iš kairės: inž. Karolis Druga, dr. Antanas Verbickas ir pirmininkas Br. Nainys. J. Grabausko nuotrauka

"Jūs tėvai! turite būti Aniolais Sargais vaikų jūsų. Dabokite nuo šokių vaikus taip, kaip nuo didžiausios vaikų prapulties, o jei neklausys -- korokite. Kurietada norite išsisaugoti koronių amžinų, baisių be galo... kurie širdingai trokštate vaikus išsaugoti nuo nečystatos, bėkite nuo šokių kaip nuo pavėtrės maro... Betgi jeigu vietoje buvimo dėl vaikų Aniolais Sargais, sergstančiais juos nuo nečystatos, būsite velniais - gundytojais, siunčiančiais į iškalaš nedorybių arba šokius šunbalinius ir per tai būsite kaip užmušėjai jų dūšių, tai per amžius neišpakūtavosite už praradimą tų dūšių ir paskandinimą amžinoje peklos liepsnose..."

"Gaspadorei, nebuntavokite jaunuošenės ant toncių arba šokių ir neduokite trobos dēlei grieko šito sodomiško, nesgi paimsit ant savo dūšios ir smertelnei atsakysite prieš rūstybę Pondievo už tuos visus griekus, katrie iš daleidimo jūsų pildysis namuose jūsų..."

Kaip matome, tėvai bei visi bendruomenininkai turėtų gero-kai pakaušius pasikrapštyti ir rimtai apsimislyti. Tegu nesidžiaugia ir žiūrovai, manydami kad jiems už tai nieko, o tik vieniems šokėjams teklius pekloje. Yra aiškiai parašyta ir dėl žiūrovų.

"... O tiems, kurie sakosi jogei nieko pikto nedaro, žinokite, jog kalti yra ne tik tie, katrie piktai daro, bet ir tie lygiai yra kalti, katrie veizta ant nedorų apsiėjimų, klauso bjaurių kalbų, pritaria, pagiria piktus apsiėjimus ir t.t. Jūs begėdžiai ir suvedžiojotai, kurie dorą jaunuošenę stumiate ant tų nedorų susiejimų, žinokit esantis razbaininkai dūšių jaunuošenės... Aniolai Sargai negali su jumis drauge eiti ant vakaruškų arba jaunimo, kur vyksta sodomiški šokiai su dasilytėjimais, ale tik iš tolo SS Aniolai veizi ir verkia ant nedorybių ir pragaišties dūšių jūsų..."

Vyrai, tai va kaip yra! Iki II Tautinių Šokių šventės dar liko beveik du mėnesiai. Ar nevertėtų gerai, gerai apsimislyti, ar iš viso verta su tais šokiais beprasidėti...? Gal geriau tegu bala traukia visus šokius ir visą šventę... Man rodos, kad jau ypatingai turėtų gerai apsigalvoti ir pakaušį kaip reikiant pasikrapštyti tos ateinančios šokių šventės rengimo komiteto pirmininkas inž. Br. Nainys bei kiti atsakingi nariai, idant paskui nereikėtų griežti dantimis, kaip razbaininkams dūšių jaunuošenės mūsų. Irgi Spaudos informacijos komisijos koordinatorius inž. J. Grabauskas su būriu savogizelių jau pradėjęs pekliską propagandą už II Tautinių Šokių šventės pasisekimą, ar neįstums kaip šokėjus, taipogi ir žiūrovus įprapulti amžiną, o pats už tai nebeatpakūtavodamas per amžių amžius...

Toks LB Chicago Apygardos pirmininkas Vėbra dabar visą laiką ginas, jog jis "nieko dėtas

prie šios šventės", tegu sau negalvoja, jogei nebus pačiuptas pekliskųjų galybių. Arba tokia LB Centro Valdyba su J. Jasaičiu tegu sau irgi negalvoja, jog neša tik šventės finansinės atsakomybės riziką, kaip vyriausia rengėja. Ne, brolyčiai! Čiups ir jumis amžinoji prapultis už skverny, kaip sodomiškus išmislintikus... Negi manote, kad manoji "Nekaltybė" tik kokius vėjus plaukšli...

Bet, vyrai, nepulkime į nebe-pataisomą neviltį. Atvertus juodo pekliskojo puslapio antrąją pusę, regime ir šviesesnių dalykų.

Kai didis Žemaičių mokytojas vysk. M. Valančius savo dievobaimingą kriauciuką vedžiojo po Žemaitijos šventąją žemelę, tai tą Juzę buvo nuvedęs ir į Lenkimų sodžių, Skuodo parapijoje. Tas dievamylinis ir išmintingas kriauciukas Juzė ten matė, kaip Žemaičių jaunimas, vakare po sunkaus dienos darbo atkakęs po sodybos kryžiumi ratu sustojęs dideliai skambias ir gražias dainas dainavo. Tos dainos aidų aidais tylų vakarą skambėjo visais pagiriais. O kai kria-

čiukas Juzė išsiėmė iš savo maišelio skripką ir, čyru-čyru, dailiai užskripkavo, tai jaunimas mikliai metėsi šokti kieme šokius dailius žemaitiškus, kuriuos jų tėvai, bočiai ir prabočiai nuo žilos senovės jau šoko veseliose, krikštynose ar patalkiuose.

Bet dievobaimingas kriauciukas mums nieko nepasakoja, kad būtų matęs šokėjus iš akių leidžiančius kokias įtartinas ugnis ar regėjęs kokius dasilytėjimus kitos ypotos... Visi šoko dailiai ir gana!

Tas pats vysk. M. Valančius savo "Žemaičių Vyskupijoje" šitaip rašo:

"Žemaičių jaunuošenė dėvėjo savo rankų darbo drabužėlius margus ir dideliai mylėjo šokti šokius dailius senobinius, išmokę iš savo tėvų ir bočių. Šventvakarį susirinkę kurioje nors sodyboje liūdnas dainas dainuodavo. Vėl dainavę kol prisidainavę, vėl kibdavo šokius šokti. Dideliai dailių šokių žemaičiai mokėjo nuo pat senobės. Skrip-

koriams dailiai skripkuojant, visi šokdavo iš vien, irgi berne-

(Nukelta į 5 psl.)

1963. VII. 7 d.

ANTROJI JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

TAUTINIŲ ŠOKIU ŠVENTĖ

ČIKAGOJE

(International Amphitheatre, S. Halsted & 18th Street)

Bilietai gaunami:
Cicero delikatesų krautuvė, 1425 So. 49th Ave.
J. Karvelis, 3322 So. Halsted St.
Marginais, 2511 W. 69th St.
Royal Blue maisto krautuvė, 4359 So. Campbell Ave.
Visos JAV ir Kanados LB apyl.
Pabrė: V. Grėbliūnas, 6941 So. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill.
Bilietų kainos: 2, 3, 4, 5, 6 dol.

LOŠĖJŲ RATELIS

JURGIS GLIAUDA

DIRVOS KONKURSE PREMIJUOTOJI NOVELĖ

(10)

— Ponai, klubo veiklos ateitis labai smunka. Ne nuokyl matome, o nuosmūkį. Nėra ateities, ir nebus. Narių prisilauginti nevyksta. Rajonas, kaip užkeiktas. Reikia visą veiklą sodinti ant naujų begių. Kas ateis čia žiūrėti vaidinimų, jeigu visi rečia prieš tą vietą plačiom burnom. Paskelbė vietą bomyne ir boikotuo'a. Ragina ir mus iš čia bėgti. Bet, gerai, prileiskime, būsime čia ir nebėgsime. O vietai išlaikyti reikia pinigų, ir valdžia privers viską tvarkyti. Pavasaris čia pat. Seno namo nukelimui niekas neperka ir nepirks. O sklypo grindiniui reikia du tūkstančių. Kanalizacijai — pusantro tūkstančio. Stogui sutaisyti — pusantro tūkstančio. Elekrai išvedžioti — penki šimtai. Ir tai tik pradžia, vaidinimams pradėti. Reikia tuč tuojau keturiasdešimt penkias šimtes pakloti, o atgal įplaukų nebus. Kas taiso senus trūnesius, jeigu pataisa brangesnė už patį daiktą? Štai, kaip su klubu nutiko, ponai.

— Tai kaip gi dabar taip iš karto pablogėjo? — išsiožio Jackus. — Ar jau pasaulio tvanas? Supulsime ir viską aptvarkysime.

Vyturys paleido Jackaus pastraipą negirdomis, lyg ta nuomonė būtų visiškai nesusingaudymas aplinkybėse. — Išėitį gi mes galime rasti, ponai nariai, — džiūgiai ir optimistiškai paskelbė pirmininkas. — Nei galvos

reikia sukti, nei iš piršto paguodas čiulpti. Reikia klubą parduoti ir kraustyti kitur. Jeigu čia liksime išeis iš mūsų veiklos tik šunims šieko piovimas.

— Parduoti klubą? — suriko Morkūnienė, — kad surūgtų toks sumanymas. Mes čia trisdešimt metų sėdėjom. O dabar, kada sklypas prisidėjo...

— Ponia Morkūnienė, — ramiai ir oficialiai įsiterpė Turūta, — dabar tik pardavimas įmanomas, pirma abu tie sklypai buvo per siauri pirkėjams.

— Bažnyčios ir parapijos keičia vietas, — šyptelėjo nuolaidžiai Vyturys, — ką kalbėti apie mūsų klubelį.

— Ko čia daug kalbėtis, — riktėlė'o Gužys. — Aš paremiu pirmininko pasiūlymą. Klubą parduoti ir marketo kainą priimti.

— Kokią marketo kainą? — nustebo Jackus.

— Gretima prekyba siūlo mums dvidešimt tūkstančių grynais, — iškilmingai pagarsino Vyturys. — Tokio pasiūlymo nė dieną su žvake nerasime. Jiems reikia vietos automobiliams statyti.

— Jeigu tiek duoda, reiškia vieta dar brangesnė, — užginčijo Jackus.

— Na, tai pasiūlyk brangiau, — piktai pašiepė Gužienė, — tau ir parduosime.

— Mes čia buvome, mes čia ir turime likti, — kietai patarė Morkūnienė, kurios nepaveikė nei Vyturio, nei Turūtos užtikrinimai. — Kas nori, tegu ateina pas mus, o kas atsika... čia, to mums ir nereikia.

— Mes privalome viską apsvarstyti realiai, — pasakė Vyturys, visom savo pajėgoms stengdamasis įtikinti užsispyrusią seną moterį. — Ar tai bus darbai lietuvių, jei įkibime į šią vietą ir išleisime tūkstančius griuvančiam namui remti?

— Ne, ne, aš nepritariu, — burbuliavo Morkūnienė, priešinėmosi šio pagauta, — aš tokiu atveju ir savo sklypo niekad neišsižadėčiau. Teisingai sako Jackus: patys supulsime ir padarysime, ką galim. Nereikia bijoti puslių ant delnų. Žvyrium žemę išpilsim, ir gatavas kie-

mas. Vaziuokite žmonės, parkinkite karus. Trisdešimt metų čia išsėdėjome, o kaip gi dabar sugalvota pardavinėti, kada iš manęs žemę gavot?

— Kada buvo du siauri sklypai atskirai, — antrą kartą su nesuinteresuoto žmogaus įsivaizda pasišovė aiškinti Turūta, — jie neturėjo jokios vertės. Kada susijungė, jų vertė pakilo. Emė siūlyti viską nupirkti iš vien. Siūlo puikią kainą, dvidešimt tūkstančių.

— Kaina visgi tikrai didelė, — išvožė Jackus, sumetęs minty, kiek reikia nulių prirašyti prie dvėjukės. — Bet, kad esame prie klubo prisirišę.

— Pagal įstatus, — varė savo pasaką knisliško žinovo tonu Turūta, — visuotinis narių susirinkimas turi pilną teisę nutarti: ar klubą likviduoti ir pinigus pasidalinti, ar kur kitur investuoti pinigus. Čia, dabar, kiekvienam išeitų po dvidešimt penkis šimtus. Jeigu ponai Morkūnienė atskirai savo sklypą pardavinėtų, kažin ar tiek gautume?

— Man pinigų nereikia, — atšovė Morkūnienė. — Aš noriu, kad klubas būtų lietuviškose rankose.

— Viskas yra susirinkimo valioje, — kukliai pabrėžė Turūta. — Kaip susirinkimas parinkuos, taip ir privalės būti.

— Klubas arba jo vertė ir liks lietuviškose rankose, ponai Morkūnienė, — pasisuko Vyturys į seną moterį, nuduodamas pasigalėjimą, kad ši vis nesupranta tokio suprantamo ir visiems naudingo dalyko. — Pinigai atiteks geriems lietuviams, o jie galės steigti klubą kitur.

— Aš nesutinku su tuo, — užė Morkūnienė.

— Aš dėl tvarkos, — užlaužė dešinę Gužys. — Baimė diskusuoti ir einam prie balsavimo. Kiekvienas ne vaikas, ir rats supranta, kaip pabalsuoti. Siūlau statyti ant balsų, kas už tai, kad prapertę reikia parduoti, o pinigus pasidalinti. tegu rašo "už", o kas prieš, tegu rašo "no". O ten jau paskirai, kiekvienas nusitaria, ar dėsias prie naujo klubo steigimo.

(Bus daugiau)

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

Petras Stravinskis

RIKIAVIMOSI KLAUSIMAIS (1)

Laisvinimo klausimais (3)

Kompetencija

Kompetencija vadiname nusi-
manymą (gerą dalyko išmanymą)
toje, ar kitoje srityje. Pvz. gy-
dytojo kompetencija -- tai jo nu-
simanymas medicinos srityje;
rašytojo, literatūros tyrinėtojo,
literatūros darbą dirbančio (li-
terato) kompetencija -- jo nusi-
manymas literatūros srityje; in-
žinieriaus kompetencija -- jo nu-
simanymas inžinerijos srityje;
muzikos kūrėjo ar jos atlikėjo
muzikos specialisto (muziko)
kompetencija -- jo nusimanytas
muzikos srityje; teisininko kom-
petencija -- jo nusimanytas teis-
sės mokslo, taip pat teisinės prak-
tikos srityje ir pan. (Yra dar ir
kita kompetencijos sąvoka, bet
jos čia neliesime).

Kai žmonės imasi reikšti tais
ar kitais klausimais savo nuo-
monę arba griebiasi kurio dar-
bo (teisinio, ar kito), tai, pir-
miausia, turėtų patikrinti savo
kompetenciją. Tą betgi ne visi
daro. Čia paminėsiu pora istori-
ninių ir, sakyčiau, klasinių pa-
vyzdžių, rodančių, kad net dideli
žmonės pasirodė labai maži, kai
jie, nesiskaitydami su savo žino-
jimo ribomis (kompetencija), jas
peržengia ir imasi reikšti nuo-
mones ar veikti ten, kur jie ne-
turi pasiruošimo.

1) Benito Mussolini buvo
žmogus akademinio išsilavinimo
(baigęs Šveicarijoje, Lausannoje,
universitetą), bet jo žinojimas
religijos srityje buvo labai menkas.
O jis visada mėgdavo liesti reli-
gines temas, ypač krikščionybę.

a) Jaunystėje, būdamas ateis-
tas, jis parašė brošiūrėlę prieš
religiją ir krikščionybę, jų trape
vieną įrodinėjančią, kad Kris-
tus nesąs istorinė asmenybė.
Esa, tai tik mitas, tik legenda...
Jau anuomet, net aistringiausi
Bažnyčios priešai ir tamsiausia-
me krašte tokio "mokslo" neskel-
bė. Jaunasis Benito, pasireiškęs
jam svetimoje ir nepažįstamoje
krikščionybės istorijos srityje,
susikompromitavo.

b) Vėliau, būdamas jau Itali-
jos valstybės vadovu, Mussolini
"atsivertė" ir viena proga Fa-
šistų Taryboje pasakė kalbą už
Katalikų Bažnyčią ir religiją. Tai
buvo kalba, pasakyta 1929 metais,
tuojau po pasirašymo Laterano
sutarčių su Šv. Sostu. Bet ir šio-
je jau "religinėje" kalboje jis pri-
pasakojo tiek klaidų ir nesąmo-
nių, kad Pijus XI, vieton jam pa-
dėkojęs, tuojau pat viešai pa-
reiškė, kad ana kalba buvusi he-
rezija, netgi daugiau negu here-
zija... Dučė turėjo dėl to nema-
lonumų.

c) Mussolini, kaip krikščionybės
"žinovas", save visiškai nu-
sivainikavo, davęs vėliau pasi-
kalbėjimą žydų tautybės vokiečių
rašytojui Emil Ludwig. Tam-
e pasikalbėjime jis pasirodė vi-
siškai nenusimanęs apie krikš-
čionybę (kurį jis tada jau gyrė)
ir jos pažinimo šaltinius. Jis pa-
reiškė, kad psalmės esančios
Naujajame Testamente ir pan.
Jo biografas tuo labai stebėjo-
si ir vėliau savo knygoje gerokai
pasijuokė iš jo.

2) Antras toks pavyzdys -- tai
Alfred Rosenberg (1893-1946)
nacionalsocializmo ir rasizmo
doktrinos kūrėjas, vad. nacių "Šv.
Povilas"... Jis irgi buvo vyras su
akademiniu išsilavinimu, inžin-
ierius - architektas, bet reiš-
kęsis ne savo srityje, kurioje jis
nusimanė, o tose, kur jis beveik
nieko neįsimanė. Jis mėgo pulti
savo veiklauso žydus, masonus,
ypač Katalikų Bažnyčią, "šios rei-
kiamai nepažindamas. Savo veiks-
kale "Der Mythus des XX Jahr-
hunderts" ("Dvidešimtojo am-
žiaus mitas") jis paskelbė gausybę
istorinių ir teorinių (doktrinos
interpretacijos) klaidų.

Absoliutinį nesusišokimą jo
svarstomuose dalykuose Rosen-
bergas pademonstravo savo atsi-

minimų ir pasaulėžvalginių bei
politinių aiškinimų knygoje, pa-
rašytoje jau Nuerenbergo kalė-
jime, prieš jo pakarimą karu-
sikalbėlių teismo sprendimu
(1946). Ta jo klaidomis perpil-
dyta knyga amerikiečių buvo iš-
versta į anglų kalbą (Memoirs
of A. Rosenberg, 1949) ir
drauge su jos originalu išleista,
kaip jos autoriaus dvasinės bied-
nystės liudijimas, kaip jo testi-
monium paupertatis... Knygos
pradžioje nepamiršta pridė-
ti dar ir autoriaus lavono, pagul-
dyto ne ant pagalvės, o ant vir-
vės, kuria jis buvo pakartas, fo-
tografiją. Vaizdas ir autoriaus
išniekinimas šiurpus, tiesiog nu-
krečiantis.

Kodėl Alfred Rosenberg, Esti-
joje gimęs, ten mokslus ėjęs
(tiesa, juos Maskvoje baigęs) vo-
kietis, grįžęs po I-o Didžiojo
karo savo tėvų žemėn, neįėjo klai-
džiais keliais ir susilaukė tokio
žiauraus likimo? Kad jis metęs
savo profesijos sritį, neturėdamas
reikiamos pasiruošimo ir nu-
simanymo, metėsi į politiką ir
darė eibes klaidų.

3) Taip elgėsi ne tik Alfred
Rosenberg, bet ir daugelis kitų
ano meto jaunų vyrų, vokiečių.
Friedrich Meinecke (1862-
1954), žymusis vokiečių istorikas
ir valstybės teoretikas (savo pa-
žiūromis liberalas) savo pasku-
tinėje knygoje "Die Deutsche
Katastrophe" ("Vokiečių Ka-
tastrofa") rašo, kad daugelis III-
jo Reicho jaunų vyrų, mokslus
baigusius ir specialų išsilavinimą
(Fachausbildung) įsigijusių inžin-
ierių, 10 iki 15 metų reikšėsi
tiksliai savo specialybės srityje,
žadėdami daug duoti kraštui ir
valstybei. Bet staiga pabudo juo-
se iki tol jų neturėtas ir ne-
pažintas troškimas mestis į po-

NEPAGRĮSTAS OPTIMIZMAS NĖRA KANTRYBĖ *

V. RASTENIS

Įtikinėjimas, kad tam tikros
mūsų visuomenės grupės būtinai
turi įsirašyti į Vilių, nėra jokių
laisvinimo klausimų svarstymas.
Tai yra svarstymas tik veikėjų
susirikiavimo ar susėdimo
būdo. Bet rikiavimasis nėra
uždavinio vykdymas. Lakštingala
nekleido čiulbėdama tūlam kvar-
tetui, kad nesvarbu kaip susėsit,
jei griežti nemokėsit.

Plikas tvirtinimas, kad Vlikas
esąs mūsų nacionalinis komite-

tas, įsteigtas teisės pagrindais,
reiškias ir vykdas Lietuvos vals-
tybinės tautos (t.y., Lietuvos pi-
liečių visumos) politinę mintį ir
esąs tolygus su 1917-20 metų Lie-
tuvos Taryba, arba su lenkų, če-
kų ar prancūzų panašiose aplin-
kėse turėtaisiais nacionali-
niais komitetais, neįtikina ir nie-
ko nepadaro, nes nesuderia su ži-
nomais faktais.

Ir Lietuvos Taryba ir kiti minė-
ti komitetai, kaip ir Vlikas, atsi-
rado ne teisės, o atitinkamų vi-
suomeninių grupių veikėjų va-
lios pagrindais. Tik Lietuvos
Tarybai ir tiems kitiems komi-
tetams paskui pavyko tapti ir tarp-
tautinės ir, pagaliau, savų vals-
tybių teisės subjektais bei teisi-
nių aktų kūrėjais, o Vlikui liki-
mas to nelėmė. Artimesnį pana-
šumą su Lietuvos Taryba ar ki-
tais minimaisiais komitetais grei-
čiau bus turėjęs 1941 metų akty-
vistų komitetas, kilęs irgi iš vei-
kėjų valios, o ne iš kokių teisi-
nių pagrindų, bet nors trumpam lai-
kui sukūręs faktiškai veikusią
valdžią Lietuvoje, Vlikui liki-
mas nelėmė įgyti tokios koki-
nos teisinio pagrindo pripažin-
tos galios, kuria jam būtų tekę
sudaryti bent kokį teisinės reikš-
mės įgijusį aktą tarptautinės ar
savos valstybinės teisės plotmėje.

Vliko pirmoji deklaracija,
tiesa, buvo panašaus pobūdžio,
kaip ir Lietuvos Tarybos 1918
m. vasario 16 d. aktas, bet anas
aktas Lietuvos Tarybai pavyko
įvykdyti ir padaryti jį pirmuoju
Lietuvos valstybės konstituciniu
aktu (nors Steigiamasis Seimas
ir suabejojo jo teisine reikšme,
ir, dėl visa ko, jį savo vardu pa-
kartoję). Vliko deklaracija, deja,
turėjo ir likti noro bei valios pa-
reiškimu, teisinio akto požymių
neįgijusiu. Lietuvos teisė būti ne-
priklausoma tarptautinėje plot-
mėje tebepripažįstama juk ne
Vliko deklaracijos pagrindu.

Bet nėra gi nei reikalo įrodi-
nėti tą faktų nepatvirtinamą ne-
va teisinį pagrindą. Tas ar kitas
komitetas arba taryba ir betoga-
li tapti ir būti nacionaliniu orga-
nu ir tautos užsimojimų veiklos
vyriausia vadovybe. Tam reikia
ne kokiais paragrafais ar teisės
teorijomis paremtų įgaliojimų,

1) Geri žmonės, netgi nuo-
žirdūs idealistai, savo srityje
geri ir pasigėrėjimą kelią spe-
cialistai (kalbininkai, literatū-
ros tyrinėtojai, gydytojai ir ki-
ti), žiūrėk, autoritetingai reiškia
(spaudoj ar kitur) savo nuomones
jiems reikiamai dar nepažįsta-
moje, jų neišstudijuotoje Lietu-
vos laisvinimo srityje, spren-
džia sunkias teises problemas
(tautos atstovavimo ir kitas), ne-
turėdami tam kompetencijos.

2) Jie, aišku, dar savo spren-
dimuose klaidų, prasielkusių su
teisine logika, ir tuo būdu klai-
dina visuomenę ir nuvertina jos
aktyvumą dabartinę laisvinimo or-
ganizaciją bei patį laisvinimo dar-
bą.

Būtų labai sveikintina, kad žmo-
nės reikštų savo nuomones tik
tais laisvinimo klausimais, ku-
riuos jie gerai išstudijavę, ir kur
yra kompetentingi.

Sunkiaisiais ir komplikuotais
teisiniais klausimais reikėtų pa-
sakyti viešai mūsų teisinin-
kams, ypač gi valstybinės ir tarp-
tautinės teisės specialistams.

Jei nepasitikėsime ir savo tei-
sinėmis jėgomis, kreipkimės ir
prašykime pasaulinio masto tei-
sės autoritetų ekspertinių nuo-
monių. Taip gi elgėmės ir Lie-
tuvoje, prašydami (netgi už dide-
lį honorarą) pareikšti savo nuo-
mones tarptautinės teisės klau-
simais kitų tautų (pvz., pran-
cūzų) teisininkus, pvz., byloje su
estais.

Neperženkime savo kompeten-
cijos (žinojimo) ribų, reikšdami
nuomones laisvinimo klausimais
ir gerbkime kitų kompetenciją.

(Bus daugiau)

KVIETIMAS
V A S A R O S
ATOSTOGOMS

Maloniai kviečiame at-
vykti į saulėtą CAPE
COD ir šių metų atosto-
gas praleisti geram poil-
siui specialiai paruoštoje
MESKOS viloje ir
MESKIUKO vasarnamyje.

Medžių apsupta erdvi
rami aplinka, dideli pa-
togi kambariai, geras
sveikas maistas, malonus
nešaltas Atlanto vanduo.
Palangos švarumo paplū-
dimio smėlis, lietuviška
dvasia ir gera nuotaika,
vaikų priežiūra...

Vasarvietė atidaroma
birželio 15. Kas vasaros
nuo birželio 15 iki birže-
lio 30 ir nuo rugsejo 1
iki sezono pabaigos, gaus
15' nuolaidą. Labai pra-
šome užsisakyti kiek ga-
lima iš anksto.

Iki birželio 15 kreiptis:
S. M. Lušys, 88-01 104th
St., Richmond Hill 18, N.
Y. Tel. VI 9-1193.

Po birželio 15: Vila
MESKA, 42 Beach St.,
Monument Beach, Cape
Cod, Mass. Tel. 759-3251
(Area Code Nr. 617).

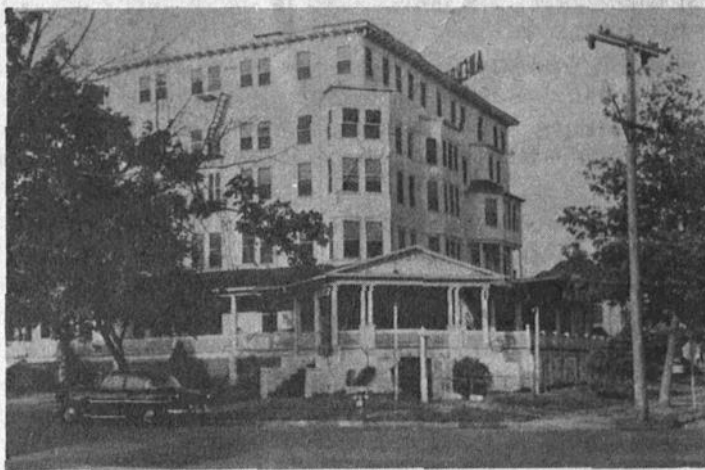
Blezdingėlė...

(Atkelta iš 4 psl.)

Išai vieni parodydavo didžią sa-
vo smarkybę šoklyje, o skais-
tės pilnos mergelės sau atski-
rai šoko it plunksnelės, lengvai
dainuodamos... Mergelės šokda-
vo Kuskelinę ar kitokius šokius
dailiai savo raštuotomis margo-
mis kuskelėmis mosuodamos
ore, ir kokie paukšteliai čiul-
buonėliai sparneliais, Dideliai
gražiai žemačių jaunuomenė su-
gebėdavo pasilinksinti. O sau-
lelei nusileidus, dėkodami Dievui
už šventą poilsio dieną, kožnas
skubėdavo į savo grįtelę, nesgi
rytdieną dar su saulele laukė di-
deliai sunkūs darbai baudžia-
vos...

Tai nė M. Valančius nemini
nei apie kokias "ugnis paleis-
tuvėgas", nei apie kokius dasi-
lytėjimus šokant, Dievai žino,
gal tie mano "Nekaltybės" pro-
tininkai kartais ir nusirašė ra-
šikšnelę... Negi ta švelnioji Kus-
kelinė, dabar Blezdingėlė vadi-
nama mus tikrai nuvestų į am-
žiną prapultį...

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PRospect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malona visad
atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie At-
lanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame
viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel.
PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus
maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras.
Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams.
Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Jadvyga Paukštienė

"Žvejyba" (aliejus)

Iš Chicagoje vykstančios parodos

Gegužės 11 d. Montrealyje įvyko literatūros ir muzikos vakaras. Nuotraukoje programos išpildytojai. Iš kairės: K. Barteška, dr. H. Nagys, solistė Gina Butkutė-Capkauskienė, B. Bukša, A. Pusarauskas ir E. Tekutis. A. Kalvaičio nuotrauka

TORONTO

• Šeštadieninė Maironio vardo mokykla, kurią lankė apie 500 lietuviukų, baigė mokslo metus. Ta proga gegužės 19 d. Prisikėlimo

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Hts. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$85.00 all utilities paid for except electric. Quiet, clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 — IM 7-7080.

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths, gas furnace. Must sacrifice. \$15,460. Telephone: 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080.

(68)

GALVOJATE APIE NAUJĄ AUTOMOBILĮ?

Leiskite Society pagelbėti su naujo automobilio įsigijimu dabar, kad galėtumėte apmokėti vėliau. Prašykite pardavėjo, kad sutvarkytų Society banko finansavimą. Jis tai gali padaryti vietoje. Arba ateikite asmeniškai. Atmokėjimo sąlygos labai lengvos, mėnesiniais išdėstymais pritaikytais jūsų biudžetui. Jei naują mašiną turėti jums svarbu, svarbu tai ir mums.

parapijos salėje buvo iškilmingos baigusiems pažymėjimų įteikimas. 10-ji skyrių baigusiems pažymėjimus įteikė konsulas dr. J. Žmuidzinas. Kartu jie buvo apdovanoti gražiais lietuvių meno drožiniais "Už tėvynę". 8-ji sk. baigusiems pažymėjimus įteikė mokyklos tarybos pirmininkas kun.

Your Savings EARN

4 1/2%
Anticipated Rate

- 813 EAST 185TH STREET
- 6235 ST. CLAIR AVENUE
- 25000 EUCLID AVENUE
- 26000 LAKE SHORE BLVD.

ST. CLAIR SAVINGS

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę PAULINĄ MOZURAITIS-BENNETT HI 2-4450 642 Meadow Lane Dr. CLEVELAND 24

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

BANGA

CAPE COD'E, MASS. GREAT MARSH RD., CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garšaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kuriuose patiemis galima gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai.
- Grynų pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.
- Vaikų priežiūra tėvams išvykus.
- Šalia "Bangos" randasi ežeras su vėsu paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.
- Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštienė, 74 Alicia Rd., Boston 24, Mass. Tel. AV 2-8046, o po birželio 15 d. į "Bangą". Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass. Tel. SP 5-4633.

P. Ažubalis. Sveikinimo kalbas pasakė konsulas ir daugelis kitų.

• Lietuvių kredito kooperatyvo Paramos narių santaupos vis didėja ir reikia manyti, kad netrukus bus užbaigtas taupyti antras milijonas dolerių.

• Skautų stovyklavietėje netrukus pradėdami pagrindinių pastatų darbai. Rangovu šios statybos yra P. Regina.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS visada sutraukia daug Windsoro

apylinkės lietuvių, kadangi čia nebūna ilgų kalbų, o programą išpildo mūsų atžalynas. Šiais metais tenka pasidžiaugti, kad beveik visi mūsų jaunieji dalyvavo programoje. Čia galėję išgirsti skambinančių pianinų, jautrių deklamuotojų ir būsimų dainininkų. Ir visa tai Mamyčių garbei. Besiklausant mėlynakių pipirų sidsabrinių balsų, nebesinori sutikti su mūsų žinomu poetu, kad mes "mirštame". Didelė padėka priklauso: A. Styginei už paruošimą vaikų programėlės, dr. D. Naiskienei paaukojusiai salės nuomą ir Marijai Sims už knygas "Ant Kryžkelių senų", padovanotas programos dalyviams. (mk)

INŽINIERIUS ANTANAS ZUMMER IŠRINKTAS CHICAGOJ INŽINIERIŲ S-GOS PIRMININKU

Iš Lietuvos atvykę Julia Balčidnaitė ir Stasys Zummer, gyveną Kankakee, Illinois, gali džiaugtis išauginę sūnų Antaną, kuris šiais metais buvo išrinktas Illinois Society of Professional Engineers Chicagos skyriaus pirmininku.

Antanas yra gimęs 1929 m. Kankakee, Illinois. Inžinieriaus mokslo baigė Purdue universitete kur 1950 gavo B.S.M.E. laipsnį.

Vėliau studijavo teisę. 1956 m. George Washington Universitete įsigijo L.L. B. laipsnį o 1959 m. John Marshall Law School suteikė ir L.L.M. diplomą. Šiuo metu jis yra patentų advokatas Chicagoje kur yra partneriu Stone, Nierman, Burmeister & Zummer kompanijos.

Antanas aktyviai reiškiasi Amerikos inžinierių ir advokatų organizacijose. Keliose iš jų yra ejęs pirmininko pareigas.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSRS dalį Licensed by Vnesheposil'torg SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- NEW YORK, 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N.Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N.W. GL 8-2256
- HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue Tel. 233-8030
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio, 21 Fifth Ave. RI 3-0440
- YONKERS, N. Y., 235 Neppenhan Ave. GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 E. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- VINELAND, N.J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IŠ TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBASKAS, sekretorius

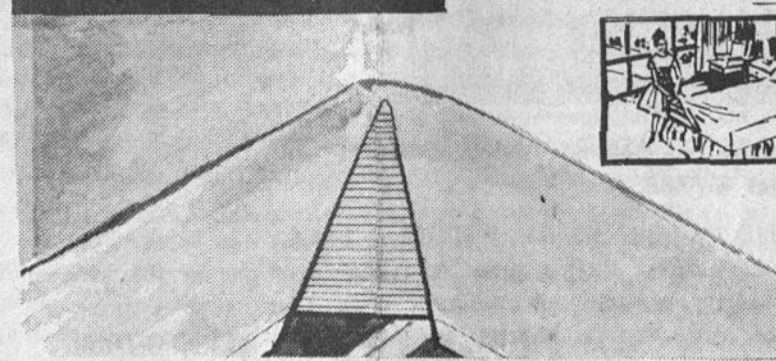
Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

We Give and Redeem Eagle Stamps

MAY'S BASEMENTS

PASKUTINĖ SAVAITĖ! MAY BALTAIS IŠPARDAVIMAS

ALL FOUR CORNERS S-T-R-E-T-C-H

GARSIOSIOS "STEVENS-MOHAWK" UŽSITEMPIĄ

PRITAIKOMOS PAKLODĖS

"Lengvai užtraukiamos"

"MOHAWK" MEDVILNĖS MUSLINAS

72x108 ir pritaikoma apačia	1.79
Kainavo 2.49	
81x108 ir pritaikoma apačia	1.99
Kainavo 2.69	
90x108 — kainavo 3.09	2.39
Pritaikomas viršus vienai lovai	1.99
Pritaikomas viršus dvig. lovai	2.19
42x36" pagalvės	49 c. viena
45x36" pagalvės	59 c. viena

"Stevens-Mohawk" baltos medvilnės muslino ir išukuotos medvilnės perklojos paklodės už kainą, suteikiančią galimybę prisipildyti jūsų baltinių lentyną sutauptai!

"Stevens-Mohawk" paklodės yra žinomos savo išsilaikymu originaliame dydyje ir grožyje, neatsisveigiant į pakartotinus plovimus. Pirmos rūšies prekės už kainą, kurią lengvai galite pakelti!

Priimami užsakymai paštu ir telefonu už \$2 ir daugiau... Skambinkit CHerry 1-3070 BASEMENT DOMESTICS DEPARTMENT... THE MAY COMPANY, DOWNTOWN, HEIGHTS AND PARMATOWN

DOWNTOWN ON THE HEIGHTS PARMATOWN SOUTHGATE

GRAŽIOS IŠVAIZDOS! PRAKTIŠKI!

"Cannon"

Medvilnės Terry dengti rankšluosčiai

20x40" dydžio 2 už \$1

Rankiniai rankšluosčiai 3 už \$1

Veidui rankšluostukai 5 už \$1

• Ružavi • Mėlyni • Aukšiniai • Žali

Liuksiniai žvelnūs ir pukuoti "Cannon" medvilnės rankšluosčiai puikioje "Terry Tile" audinioose... dideli, mažesni... ir net mažičiai veidui tokiomis neįtikėtinai žemomis kainomis, kad negalite sau leisti neušipirkti!

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Neolithuanų literatūros vakaras

Clevelande jau yra susidaręs nemažas tradicinis visuomenės ratelis, nuoširdžiai pamėgęs studentų neolithuanų ruošiamus literatūros vakarus.

Ir šį kartą, birželio 1 d., 7 val. vak., šv. Jurgio parapijos salėje, mūsų jaunieji studentai — neolithuanai ruošiasi patiekti malonų kiekvieno lietuvių širdžiai patriotiniu jautrumu persunktą literatūrinį subatvakarį, jaudinantį ne vien savo turiniu, bet ir jaunųjų nuoširdžiomis pastangomis parodyti savo meilę ir prisirišimą tėvų kalbai, jos kultūrai.

Neatsižvelgiant į ilgesnio savaitgalio nepatogumus, duodantiems daugeliui progos išsivažinėti ir poilsiauti, studentai neolithuanai tam vakarui ruošiasi taip, kad atsilankiusiems suteiktų ne vien malonios dvasinės atgaivos, bet kartu ir nuotaką jaukiam, maloniam savaitgaliui praleisti.

Po trumpos programos bus šokiai, grojant populiariam Melody Band orkestrui, ir vaišės.

Svečiai turės progą taip pat laimėti vieną skulpt. V. Raulinaičio darbą, specialiai tam vakarui kuriamą.

Clevelando visuomenė maloniai kviečiama gausiai atsilankyti, jaukiai praleisti su mūsų jaunimu kultūringą vakarą ir tuo pačiu savąja auka paremti mūsų lietuviškojo jaunimo organizacines pastangas ir jų sveikintiną ryžtą veikti ir aukotis lietuviškojo darbo baruose.

Neolithuanai laukia gausiai atsilankant kitų lietuviškųjų organizacijų jaunimą ir visą Clevelando visuomenę — šv. Jurgio parapijos salėje, birželio 1 d. (šeštadienį), 7 val. vak.

Kovai su vėžiu taryba

(The American Cancer Society), vykdydama savo programą, ruošia ciklą paskaitų su filmomis. Viena jų vyks antradienį, birželio 4 d., nuo 1:30 iki 3:30 val. Halle krautuvės 4-jo aukšto salėje.

Pranešimus apie vėžio ligas ir priemones nuo jo apsisaugoti moterims skaitys Pathologijos profesorius Western Reserve James Reagan, M. D. ir Dr. V. F. Pekarek.

I paskaitas kviečiamos mokyklų tėvų komitetų moterys ir įvairių klubų atstovės.

Kovoje su vėžiu turėtų aktyviai reikštis ir mūsų moterų atstovės.

ALT Clevelando skyriaus valdybos nariai buvo apsilankę pas Clevelando burmistrą R. Locherį, kviesdami dalyvauti Baisiojo Birželio minėjime. Burmistras sutiko minėjime dalyvauti ir ta proga pasakys kalbą. Nuotraukoje iš kairės: V. Kamantas, burmistras R. Locher, I. Stasaitė ir pirm. K. Žiedonis, J. Garlos nuotrauka

• **Vysk. M. Valančiaus** lituanistinės mokyklos visuotinis tėvų susirinkimas įvyks birželio 16 d., tuoj po pamaldų šv. Jurgio parapijos salėje.

Bus renkamas naujas tėvų komitetas.

• **Vytautas Jokūbaitis** tapo Clevelando The Plain Dealer dienraščio Gallon Club nariu. Šis atžymėjimas suteikiamas asmenims, davusiems Raudonajam Kryžiui virš galiono kraujo.

SKAUTININKŲ VAKARIENĖ

Gegužės 15 d. šv. Jurgio parapijos salėje įvyko B.S.A. Clevelando tarybos 5-jo distrikto skautininkų vakarienė. Maldą prieš vakarienę sukalbėjo joje dalyvavęs klebonas kun. B. Ivanauskas. Ypatingai buvo pagerbtas sktn. Willard Friend, kuris prieš 39 metus tapo pirmuoju Field Executive -- profesiniu skautininku Clevelando sk. taryboje. Programą scenoje atliko Clevelando Showagon talentų grupė. Čia bene šauniausiai pasirodė sesutės Milda ir Rūta Jokūbaitytės bei gitaristai.

Šios vakarienės metu atžymėti 5-jo distrikto sk. vienetai bei stropūs vadovai-vės. Jų tarpe Dariaus jūrų sk. laivas, DLK Vytauto skautų dr.-vėir DLK Kęstučio vilkiukų dr.-vė gavo kaspinius prie vėliavos. Pilėnų tūtin. sktn. Vyt. Jokūbaitiui, kuris buvo šios vakarienės rengimo komisijos pirmininkas, įteiktas Scouter's Key -- skautininko rakto žymuo.

Vakarienėje, tarpe poros šimtų svečių dalyvavo Pilėnų tūtin. sk. tėvų k-to pirmin. B. Auginas ir lietuviai skautininkai bei sk. vadovai -- V. ir A. Šenbergai, V. Petukauskas, Pr. Petraitis, D. Kižys, V. Bacevičius, G. Juškėnas ir kt. Skanią vakarienę paruošė O. Jokūbaitienė. Svečius

priėmė ir jiems patarnavo Pilėnų tūtin. skautai. Vakarienei taip puikiai praversti padėjo sktn. B. Rėkaus garsintuvas ir plokščių muzika.

(61)

Parduodamas namas

7 metų namas, į vakarus nuo 153 gt. Pėsčia iki prekybos, bažnyčios ir mokyklų, taip pat ir CTS autobuso. Dar liko siūlyti įv. patogumų.

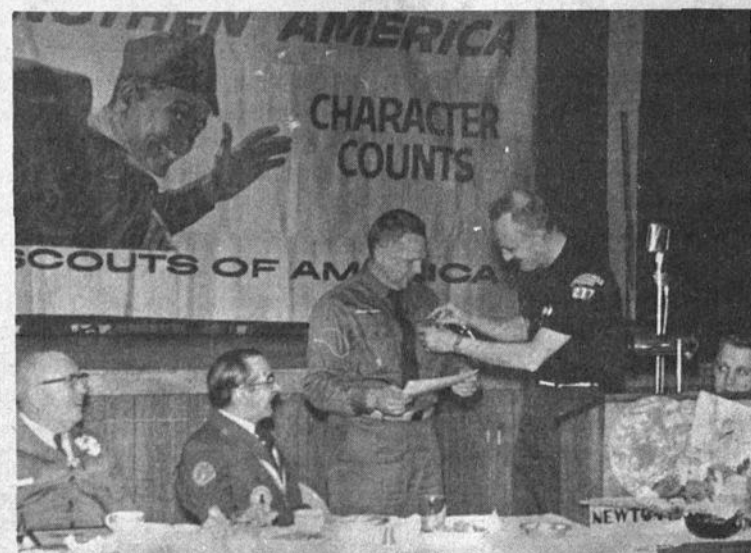
BE 4-7566

(63, 64)

PARDUODAMAS NAMAS

4 kamb. viršuj, 4 apačioj, gali būti naudojamas 1 šeimos pajamoms. Mūrinis garažas. Gaso šildymas. 2 vonios kamb.

Teirautis: August Pintarič, 1226 E. 85th St. (į šiaurę nuo Superior Ave.), Cleveland 8, Ohio. Telefonas: GA 1-0331. (62-64)

Skautininkų vakarienėje Clevelande tūtininkas Vytautas Jokūbaitis apdovanojamas skautininko rakto žymeniu. Vakarienėje dalyvavo ir Clevelando burmistras R. Locher. V. Bacevičiaus nuotrauka

HOUSES WEAR OUT!

REPAIR OR IMPROVE YOURS
WITH A CLEVELAND TRUST LOAN

The Cleveland Trust Company

70 CONVENIENT, HELPFUL BANKS

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

East Cleveland

Erdvus 1 šeimos namas, į pietus nuo Euclid gt., 4 mieg. II aukšte, užbaigtas ir šildomas II aukštas, geri kilimai. Prašo \$21,900. Apžiūrkite ir darykite pasiūlymą.

Šv. Jurgio parapijoje

3 miegamų, 1 šeimos gerame stovyje, kaina \$11,500.

2 šeimų 6-4

Netoli šv. Jurgio, 3 garažai, prašo \$13,000. Duokit pasiūlymą.

Investavimui

6 šeimų mūrinis, \$25,500. 3 šeimų, garažai, \$10,000. 4 šeimų — \$10,800. 10 šeimų — 2 krautuvės, metinės pajamos \$7,600. Kaina \$42,500.

Lietuvius bendradarbis

Alg. Dailidė

13229 Superior Ave.

UL 1-6666

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriams mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

LA SALLE RD.

4 miegamų 1 šeimai. 1½ vonios kamb., uždaras priangis, šilto vandens šildymas. 2 automobiliams garažas. Ilgas sklypas. Prie pat Naujos parapijos. Parduoda savininkas.

Tel. 481-0336.

(61-63)

HELP WANTED MALE

DARBAS KAPINĖSE

Beadford Heights. Rimta pora, butas su baldais, alga.

Skambinti Cleveland,
MO 3-8308.

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Htgs. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$65.00 all utilities paid for except electric. Quiet, clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 — IM 7-7080. (68)

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths, gas furnace. Must sacrifice. \$15,460. Telephone: 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080. (68)

BY owner: 3-bedroom ranch; 2 wood-burning fireplaces, L-shaped living-dining room; aluminum windows; 1½ baths; large kitchen. Rolling Ranch-lands. BE 4-2680.

BY OWNER, LAKEWOOD. Use as 2-family or single, 4½ down, 3 up, St. James, \$17,600. AC 6-6187.

BY OWNER. Ascension Parish off W. 140 St.: 3-bedroom ranch. 1½ garage. Asking \$14,900. CL 1-9123 for details.

WESTLAKE

Beautiful 3-bedroom ranch, mahogany woodwork and thermopane throughout. Built by cabinet maker. Owner. TR 1-5610.

STRONGSVILLE: 3 bedrooms; divided basement, storms and screens. Owner. BE 4-0053.

ROCKY RIVER brick--by owner, 3-bedroom ranch, 3 yrs., 1½ baths, built-in kitchen, dining room, basement, garage. OPEN Sunday 2 P. M. 3641 Higley Rd. ED 1-3641.

Brick, \$18,900, owner, 4 bedrooms, one block from Warren Rd. Shopping Center. 14706 Orchard Park. WI 1-4957.

Owner, 4 bedrooms, tile bath, carpeting, fenced yard. 75x205. \$22,500. Near Olmsted Falls. 6970 Columbia. AD 5-3460.

KRAUTUVĖ ATIDARYTA:

Pirm. -- ketv. 10-8 v.v.
Penktadieniais 10-8 v.v.
Šeštadieniais 9-6 v.v.

PATOGŪS ELEGANTIŠKI BATAI
pasaulinės markės

SALAMANDER

2546 LORAIN Ave
Cleveland 13, Ohio

Telefonas:
241-6788

Pirmame bloke nuo West Side marketo

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED
TO \$10,000.00

4 1/2%

**SUPERIOR
SAVINGS**

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

L.S.T. KORP! NEO-LITHUANIA

RENGIA TRADICINĮ

LITERATŪROS IR ŠOKIŲ VAKARĄ

1963 m. birželio 1 d., 7 val. vak.

Šv. Jurgio parapijos salėje

Literatūrinėje dalyje pasirodys Clevelando visuomenei jau žinomi ir pamėgti studentai neolithuanai. Šokiams gros specialiai šiam vakarui pasiruošęs MELODY BAND orkestras.

Clevelando visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir paremti lietuvių studentijos pastangas.

Vakaro metu galėsite laimėti dail. VYTAUTO RAULINAČIO paveikslą.

Bilietus į vakarą galite gauti pas korporantus ir vakare prie įėjimo.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

KAS IR KUR?

• **Antano Olio mirties** 5-čiui paminėti yra ruošiamas Akademija Chicagoje, Jaunimo Centre, 1963 birželio 15 d., Akademija sudarys dvi dalis: visuomeninę ir koncertinę. Programa Jaunimo Centro didžiojoje salėje prasidės lygiai 7 val. vak. Įėjimas visiems laisvas.

• **Dariaus-Girėno veteranų** postas, Ramovėnai, Amerikos Lietuvių Tautinė S-ga, Lietuvių Skautų S-ga, korp. Gintaras, Neolithuanai, Santaros-šviesos Federacija, Akademinis Skautų Sąjūdis įsijungė į Antano Olio Akademijos ruošimo komitetą, kuriam vadovauja Juozas J. Bachunas. Akademijos ruošimui jungiami ir kviečiami visi lietuviai, nes Antanas Olis priklausė plačiai patriotinei lietuvių visuomenei.

• **Adv. Antanas Lapinskas** ir a. a. A. Olis buvo artimi bendradarbiai lietuviškoje veikloje. Jie ne tik artimai dirbo Margutyje, bet sielojosi visomis lietuviškomis problemomis. A. Lapinskas trumpu žodžiu prisimins bendrai nuveiktus darbus Antano Olio Akademijoje.

• **SLA, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis**, Studentų S-gos Chicago skyrius, Lietuvių Rezistencinis Sambūris, Lietuvių Prekybos Rūmai (Chamber of Commerce), Akademinis Tautinis Sąjūdis, Birutietės įsijungė į a. a. Antano Olio Akademijos ruošimą. Rengėjų komitetas pagerbtai didįjį Amerikos lietuvių Antaną Olį susideda iš dvidešimties organizacijų atstovų. Akademijoje bus visuomeninė ir koncertinė dalis. Po Akademijos įvyks vaisės apatinėje Jaunimo Centro salėje. Įėjimas visiems laisvas.

• **Lietuvių Filatelistų Sąjunga** išleido atvirutes Dariaus ir Girėno istorinio skridimo per Atlantą 30 metų sukakčiai atžymėti. Atvirutės šone yra abiejų lakūnų paveikslas prie Lituanica pavadintojo lėktuvo.

• **Prof. Vlado Jakubėno** fortepijono mokinių rečitalis įvyks penktadienį, birželio 7 d., 6:30 val. vak., Jaunimo Centre.

Programoje dalyvauja apie 30 mokinių, kai kurie jau toli pažengę pianistai, kaip, pvz. Alvydas Vasaitis ir kiti.

Los Angeles birutiečių draugijos naujoji valdyba, kurios pastangomis buvo surengtas pavasarinis balius. Nuotraukoje iš kairės: V. Andrašūnienė, pirmininkė V. Mažeikienė, A. Liudžiuvienė, Gr. Raibienė ir J. Radvenienė.

ONAI RAŠKIENEI,

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų dalininkei mirus, jės sūnui bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų Valdyba ir dalininkai

ELENAI LEGECKIENEI, PRANCISKAI BALANDIENEI, gen. POVILUI PLECHAVIČIUI, dr. LEONARDUI PLECHAVIČIUI, MAMERTUI PLECHAVIČIUI ir jų šeimoms, jų brangiai seseriai

MODESTAI PLECHAVIČIŪTEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Meiliūnų šeima

VASAROTOJŲ DĖMESIUI

Lietuviška vasarvietė "Jūra" praneša, kad šiais metais vasaravimo sezoną pradeda birželio mėn. 15 d. Gražioj, ramioj vietoje, naujas apšildomas namas, patogūs kambariai, geras maistas ir tik ketvirtis mylios nuo žinomo šaltosios srovės Craigville paplūdimio suteiks kiekvienam atvykusiam gerą poilsį. Su užsakytais kreiptis:

O. Šlepavičienė,
P. O. Box 307,
Marie Ave.,
Centerville, Mass.
Telefonas:
Code 617. 775-4146.

Detroito lietuviai iniciatoriai įsteigė Detroito Amerikos Lietuvių Respublikonų sąjungą. Sėdi iš kairės: Respublikonų centro atstovas Ilmar Heinarn, A. Rinkūnas, A. Ambrose, P. Uvick, M. Sims, J. Uvick, J. Gaižutis. Stovi: J. Kriščiūnas, W. Barauskas, Ch. Ruseckas, J. Šimkus, M. Mozuras ir V. Ruseckas.

Detroito įsteigta Amerikos Lietuvių Respublikonų Sąjunga

Amerikos lietuvių respublikonų organizuotumas Detroito ne nuo šiandien gyvuldamas. Ši klausimą dar suaktualino Michigano gubernatoriaus George Romney išrinkimas. Statistika rodo, kad, 1960 metų gyventojų surašinėjimo duomenimis, Michigane yra 21,236 lietuvių kilmės piliečių. Ši skaičių sudaro amerikiečiai gimę Lietuvoje ir tie, kurių bent vienas iš tėvų yra gimęs Lietuvoje. Tarp kitko: lenkų -- 255,467, vokiečių 234,183, anglų -- 179,826 ir t.t. Lietuviai savo skaičiumi užima 17-vietą. Toliau eina graikai, norvegai, danai, rumunai, prancūzai ir t.t.

Taigi, lietuvių skaičius yra ne toks jau menkas. Respublikonai susidomėjo tautinių grupių balsuotojais ir tam tikslui buvo pradėta organizuoti tautinių mažumų skyriai prie Respublikonų partijos Michigane.

Amerikos lietuvių respublikonų steigiamas susirinkimas buvo suauktas, gegužės mėn. 19 d. Detroito lietuvių namuose.

Susirinkimui vadovavo inž. Jonas Gaižutis. Įžanginę kalbą tarė Michigano valstybės respublikonų atstovas Ilmar Heinarn.

Savo kalboje jis pažymėjo, kad anksčiau piliečių organizavimu ir atitinkamu dėmesiu jiems buvo rūpinamasi tik prieš pat rinkimus, o po rinkimų vėl visi išsisklaidydavo. Paskutiniame Michigano respublikonų atstovų suvažiavime, Statler viešbutyje, Detroito, buvo pasiūlyta organizuoti tautinių grupių vienetai ir juos prijungti prie Respublikonų partijos. Tam pritarė gubernatoriaus George Romney ir Michigano valstijos respublikonų pirmininkas Van Alen. Jis pabrėžė, kad šia kryptimi darbas yra jau plačiai pradėtas ir kvietė lietuvius prie to prisidėti.

Toliau kalbėjo advokatas J. Uvikas, kuris nurodė, kad jei mes tokio respublikonų skyriaus neturėsime, mes liksime palaidda bala, su kuria niekas nesiskaitys.

Bet, jei mes turėsime skyrių ir turėsime savo atstovus prie partijos, mes jau galėsime padėti netik sau patiems, bet savo vaikams ir savo tautai.

Užbaigdamas pridūrė, kad galima, jog nėra demokratų skyriaus -- būtų daug geriau, kad jis būtų.

Su steigiamo vieneto statutu supažindino advokatas Algirdas Ambrose, ir po to buvo nutarta steigti respublikonų skyrių Detroito ir jį pavadinti Lithuanian-American Republican Ass. of Mich. Buvo išrinkta valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai: Advokatas Algirdas Ambrose -- pirmininkas, inž. Jonas Gaižutis -- vicepirmininkas, rašytoja Marija Sims -- sekretorius ir Augustinas Rinkūnas išdininkas.

Delegatais prie Centrinio Komiteto išrinkti Alg. Ambrose, J. Uvikas ir Jonas Kriščiūnas, kandidatai W. Barauskas, Ant. Musteikis ir Vincas Ruseckas.

Norintieji įstoti į Sąjungą, turi užsimokėti vieną dolerį metinio mokesčio vienam iš valdybos narių. Susimokėjusio pavardė bus įtraukta į narių sąrašus ir išduotas pažymėjimas.

(i.g.)

Gražios lietuviškos vestuvės

Gegužės 4 d. Detroito Church of Divine Providence įvyko Dalia Bitinaitės ir Rimo Plepio situoktūvės. Jaunąją porą palaimino ir jų aukso žiedų mainė jauniosios dėdė iš Kanados kun. J. Danielius. Bažnyčioje dalyvavo daug artimųjų. Jaunųjų pabroliai ir pamergės buvo studentai skautai ir skautės.

Povestuvinė puota įvyko erdvioje šv. Konstantino salėje. Dalyvavo apie 300 svečių.

Puotos šeimininku buvo

Dalia Bitinaitė ir Rimantas Plepys Detroito sukūrė lietuvišką šeimą.

ST. LOUIS

DR. VYTAUTĄ GRYBINĄ ATSIŠVEIKINUS

St. Louis — East Louis lietuvių kolonija netikėtai neteko vieno savo nario Dr. Vytauto Grybino, kuris matomai nuo staigaus širdies priepolio, mirė balandžio 26 dieną. Gimęs gražioje mokytojo šeimoje Lietuvoje — medicinos mokslus buvo pradėjęs Vytauto Didžiojo Universiteto medicinos fakultete ir karo eigoje pasitraukęs iš Lietuvos toliau tęsė Muencheno Universitete, kur ir baigė. Prieš 14 metų atvyko į East St. Louis, dirbo įvairiose ligoninėse, išlaikė egaminus Illinois ir Missouri valstijose ir turėjo savo kabinetą St. Louis mieste. Medicinos praktika pasėkmingai vertėsi ir buvo Alexian Brothers, Christian and Faith ligoninių (Staff) nariu. Priklausė American Medical Assn., American Geriatrics Society, St. Louis Medical Assn. ir Lietuvių Bendruomenės East St. Louis skyriui.

Korėjos karo metu buvo pašauktas JAV karinė tarnyboje ir dirbo kaip divizijos psichiatras Ft. Riley, Kan.

Velionis paliko žmoną Elena, tris dukteris: Jūratę, Dianą ir Cynthia. Lietuvoje paliko tėvai, seserys Sofija Tėvelienė ir Stasė Matulionienė. Brolis Zigmąs gyvena East St. Louis ir kaip inžinierius dirba McDonnell Aircraft Corp. lėktuvų fabrikuose.

Ši Dr. Vytauto Grybino netikėta mirtis St. Louis ir East St. Louis lietuvių kolonijos lietuvių tarpe paliko skaudų įspūdį, nes velionis tebuvo tik 44 metų amžiaus — pačiame savo pajėgume. Gausus pažįstamų ir draugų būrys palydėjo į Belleville miesto kapines ir atsisveikino su daktaru, kuris ne vienam ir sveikatos reikaluose yra gelbėjęs. Anot Maironio, vėl paviliojo auksa kapai, nors ir toli nuo tėvynės — ilsėkis ramybėje. (tb)

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UZSISAKYTI

Br. Railos: Tamsiausia prieš Aušrą — \$5.00.
Br. Railos: Iš Paskendusio Pasaulio — \$5.00.
Rap. Skipitis — Neprikli. Lietuvą Statant — \$5.00.
F. Neveravičiaus — Blaškomos Liepsnos (2 tomai) po \$2.00.
M. Biržiška — Lietuvių Tautos Kolas 11 t. — \$3.00.

ŠEIMOS

POILSIUI
PUKIOS
MAUDYNES,
LAIVELIAI IR
ZUVAVIMAS

Christiana Lodge & Cottages on Christiana Lake

PLANUOKITE šeimai atostogas 32 akrai įvairių pramogų kupinoje LINKŲ vasarvietėje. Puikus maistas, baras, linksmavakariai. Laiveliai NEMOKAMI. Dėl sąlygų teirautis BOX D-266, EDWARDSBURG, MICHIGAN, arba telef. J. Linkus, NEptune 1-5055.